8. SINIF 3. ÜNİTE
ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık ERZİNCAN Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafından hazırlanmıştır.

1. **Aşağıda Milli Mücadele'de savaştığımız cepheleri gösteren bir harita verilmiştir. Harita üzerinde savaştığımız cephelerin isimlerini yazınız ve alttaki tabloda cepheler ile ilgili istenen bilgileri boş bırakılan yerlere yazınız.**

	DOĞU CEPHESİ	GÜNEY CEPHESİ	BATI CEPHESİ
Cephede kimlere karşı savaşılmıştır?			
Cephede görev yapan bir komutanın adını yazınız.			
Cephe hangi antlaşma ile kapanmıştır?			

2.

"…Nihayet bizim eve de geldiler. Çarşaflandım, kapıyı açtım. Bir Ermeni tercüman, bir küme İngiliz askerine tercümanlık ediyor. Ağzı kulaklarına kadar açık öyle muzaffer sırıtıyor ki, zavallı uşak Ermeni'yi, hatta bize isyan ederken severdim, fakat İngilize uşaklık ederken küçük bir şey!..."

Halide Edip Adıvar'ın "Ateşten Gömlek" isimli romanında da ifade edildiği üzere yıllarca birlikte yaşadığımız Ermenilerin bir bölümü işgal yıllarında İngilizlere ellerinden gelen her türlü desteği vermişlerdir.

Anadolu'da yaşayan Ermenilerin işgalci İngilizlere her konuda yardımcı olmasının temel amacı nedir?

3. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'nun güney bölgeleri İngilizler tarafından işgal edilmişti. Ancak bir süre sonra İngilizler bu bölgeyi Fransızlara bıraktılar. Fransızlar, bölgeyi işgal edebilmek için Suriye'den getirdikleri Ermenilerden de birlikler oluşturdular. Osmanlı ordusu Mondros Ateşkes Anlaşması ile terhis edildiği için Türk halkını savunacak bir ordu yoktu.

Bu durum karşısında Türk halkı kendini savunmak için neler yapmıştır?

4. "Kirli ayaklarınızın bastığı şu toprakların her zerresinde Türk kanı, her bucağında bir atanın mezarı vardır. Eski zamanlardan beri Türkler bu topraklarda yaşamaktadır. Türk bu topraklara, bu topraklar da Türk'e ısındı, kaynadı. Sadece siz değil, bütün dünya bir araya gelse bizi bu topraklardan ayıramaz. Sonra sen 'Türk, esir yaşamaz.' diye duymadın mı? Namus ve hürriyet için ölüme atılmak bize ağustos sıcağında soğuk su içmekten daha tatlı gelir. Sizler canı kıymetli insanlarsınız. Bize çatmayınız. Bir an evvel topraklarımızdan savuşup gidiniz."

Yukarıdaki metinde Türk Milleti'nin hangi özellikleri vurgulanmaktadır?

5. **Aşağıda I. İnönü Muharebesi sonrasında yaşanan bazı gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmeleri ulusal ve uluslararası olma durumuna göre işaretleyiniz.**

	I. İnönü Muharebesi sonrasında yaşanan bazı gelişmeler	Ulusal	Uluslararası
1	Türk halkının BMM'ye olan güveni arttı.		
2	İtilaf Devletleri BMM'yi Londra Konferansı'na davet etti.		
3	İstiklâl Marşı kabul edildi.		
4	Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.		
5	Teşkilat-ı Esasiye Kanunu hazırlandı.		
6	Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalandı.		

6. İzmir'in işgali, Millî Mücadele açısından bir dönüm noktası oldu. Çünkü o zamana kadar işgallerin geçici olacağını düşünen Türk milleti, vatanın elden gitmek üzere olduğunu anladı ve vatan savunmasını fiilen üstlendi. Harekete geçen Türk milleti önce direniş cemiyetleri ardından da Kuvâ-yı Millîye birlikleri oluşturarak vatanını savunmaya başladı. Ethem Bey, Demirci Mehmet Efe ve Yörük Ali Efe gibi liderler tarafından komuta edilen Kuvâ-yı Millîye birlikleri, Batı Anadolu'da terhis edilen ordumuzdan kalan boşluğu doldurmaya çalıştı.

Verilen metinden de faydalanarak Kuva-yı Millîye'nin kurulması gerekçelerini yazınız?

7. Kuva-yı Millîye bir yandan Yunan işgalini önlemeye çalışırken diğer yandan Anadolu'daki Millî Mücadele'ye karşı çıkarılan isyanları bastırmakla da uğraşıyordu. Bu sırada Yunan ordusu Uşak üzerinden saldırıya geçti. Mustafa Kemal dağınık halde faaliyet yürüten Kuva-yı Millîye birlikleri ile kesin bir zafer kazanılamayacağını düşünüyordu. Bir merkezden koordine edilmeyen ve askeri disiplinden yoksun olan bu birlikler, düşmanı yurttan atacak güce sahip değildi. Zaman zaman disiplinsiz hareketlerde bulunmaları BMM'ye duyulan güveni zedelemekteydi. İhtiyaçlarını karşılamak için halktan zorla para ve malzeme topluyorlardı. Bu olumsuzluklar üzerine Millî Mücadele'yi disiplinli ve düzenli birliklerle yürütebilmek amacıyla BMM'de düzenli bir ordu kurulması kararı alındı. Düzenli bir ordunun kurulması BMM'nin otoritesini sağlama yolunda karşılaştığı problemleri de ortadan kaldırmış olacaktı. Bu konuda hızlı bir şekilde girişimlere başlandı.

Yukarıdaki bilgiler dikkate alındığında Kuva-yı Millîye'nin kaldırılma sebeplerini yazınız.

8. I. İnönü Savaşı'nın TBMM adına başarıyla sonuçlanmasından sonra Sovyet Rusya ile TBMM arasında Moskova Antlaşması imzalanmıştır. Bu antlaşma ile TBMM'nin uluslararası alanda saygınlığı artmıştır. Kütahya-Eskişehir Savaşı'nı TBMM'ye bağlı düzenli ordular kaybedince Sovyet Rusya bu sefer Yunanistan ile bir antlaşma imzalamıştır.

Buna göre savaşların sonucu uluslararası alanda nasıl bir etki doğurmaktadır açıklayınız?

9. ve 10. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplandırınız.

Maarif Kongresi'nde Mustafa Kemal'in konuşması ve bu konuşma esnasında yaşananlar şu şekildedir:

"Muhterem hanımlar, efendiler:

Bugün Ankara, millî Türkiye'nin millî eğitimini kuracak olan Öğretmenler Kongresi'ne de sahne olmakla iftihar duymaktadır.

Derin bir idari ihmalin devlet varlığında açtığı yaraları sarmak için en büyük çalışmayı hiç şüphesiz eğitim için yapmamız gerekiyor. Şimdi maddi ve manevi bütün güç kaynaklarımızı düşmanlara karşı kullanıyoruz. Ancak bu savaş günlerinde bile dikkat ve özenle işlenip çizilmiş bir millî eğitim programı yapmaya emek sarf etmeliyiz. Millî eğitim programı derken hurafelerden, yabancı fikirlerden, doğudan ve batıdan gelebilen bütün tesirlerden uzak, tarihî ve millî seciyemize uygun bir kültürü kastediyorum…"

Mustafa Kemal'in bu konuşması esnasında Salih Bozok salonun kapısının karşısındaki sıra başında oturuyordu. Kapı aralandı, boşlukta Yarbay Salih Omurtak göründü, 'Dışarı gel.' diye işaret etti. Önemli bir şey olmalıydı. Salih Bozok dışarı süzüldü.

"Hayrola?"

"4. Grup Cephesi, Yumruçal-Nasuhçal arasında yarıldı. Düşman ordu içine sızıyor. Paşa hemen Genelkurmay'a gelse çok iyi olacak."

"İçeri gel."

Bunun üzerine ikisi birlikte içeri girerler. Mustafa Kemal Yarbay Salih Omurtak'ın telaşlı halini görmesine rağmen konuşmasına devam eder.

"…Milletimizi yetiştirmek gibi kutsal bir görev yüklenmiş olan gelecekteki kurtuluşumuzun yüce öncüleri, kadın ve erkek öğretmenlerimiz hakkındaki saygı duygularımı bir kere daha belirtmek istiyorum. Büyük tehlikeler önünde uyanan milletlerin ne kadar sebatkâr oldukları tarihten de bilinir. Silahıyla olduğu gibi kafasıyla da mücadele mecburiyetinde olan milletimizin, birincisinde gösterdiği kudreti, ikincisinde de göstereceğine asla şüphem yoktur. Her türlü güçlüğü göze alarak bu yolda sarsılmadan yürüyeceğinize inanıyorum. Göreviniz çok önemli ve hayatidir. Bunda muvaffak olmanızı Cenabı Hak'tan temenni ederim."

9. **Cepheden gelen kötü habere rağmen Mustafa Kemal'in konuşmasını sonuna kadar devam ettirmesi neyi gösterir ?**

10. **Mustafa Kemal, yeni eğitim sisteminin hangi özelliklere sahip olmasını istemektedir ?**

11. ve 12. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplandırınız.

Mustafa Kemal Paşa, Başkomutanlık Kanunu'nun kendisine tanıdığı yetkiyi kullanarak 7-8 Ağustos 1921'de "Tekâlif- i Milliye Emirleri'ni yayınladı. Böylece halkı maddi ve manevi bütün kaynaklarıyla Millî Mücadeleye katılmaya ve ordunun ihtiyaçlarını karşılamaya çağırıyordu.

Tekâlif-i Milliye Emirleri

1. Her ilçede bir Tekâlif-i Milliye yani Milli Vergi Komisyonu kurulacak.
2. Her evden bir çift çorap ve bir çift çarık istenecek.
3. Tüccarın elinde bulunan stoklardan yüzde kırkına bedeli savaş sonunda ödenmek üzere el konulacak.
4. Herkes hububat, hayvan ve yem stoklarının yüzde kırkını, bedeli yine savaştan sonra ödenmek üzere orduya verecek.
5. Memleketteki demircilerin, dökümcülerin, marangozların, sanayi imalathanelerinin listesi çıkarılarak sahiplerinin ismi belirlenecek.
6. Halkın elinde bulunan savaşa elverişli bütün silah ve cephane, 3 gün içinde ordu ambarına teslim edilecek.

Mustafa Kemal Paşa

11. **Tekâlif-i Milliye Emirleri, ordunun hangi alanlardaki ihtiyaçlarını karşılamak üzere çıkarılmıştır?**

12. **Türk halkı içinde bulunduğu zor durumlara rağmen Tekâlif-i Milliye Emirlerine koşulsuz bir şekilde uymuştur. Türk halkının göstermiş olduğu bu tutumu, sahip olduğu hangi değerlerle açıklayabiliriz?**

13. Aşağıda Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrası yaşanan gelişmelerle ilgili Mustafa Kemal'e ait bazı cümleler verilmiştir. Cümleleri inceleyerek cümlede vurgulanan kavramları işaretleyelim. (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.)

Tekâlif-i Milliye Emirleri hakkında Mustafa Kemal'in söyledikleri	**Hangi alanlar vurgulanmıştır?**	
"...Gerçekten milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakarlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir hevesle bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahları ile donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibari ile geri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakarlığına borçluyuz..."	Siyasi	
	Ekonomik	
	Askeri	
	Diplomatik	
	Sosyal	

Ordunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesiyle ilgili M. Kemal'in direktifi	**Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri vurgulanmıştır?**	
"...Orduyu, Eskişehir´in kuzey ve güneyinde topladıktan sonra, düşman ordusuyla aramızda büyük bir açıklık bırakmak gerekir ki, orduyu derleyip toparlamak ve güçlendirmek mümkün olabilsin. Bunun için Sakarya Nehri'nin doğusuna kadar çekilmek yerindedir. Düşman hiç durmadan takip ederse, hareket üssünden uzaklaşacak ve yeniden ulaştırma hatları kurmaya mecbur olacak; herhalde beklemediği birçok güçlüklerle karşılaşacak; buna karşılık bizim ordumuz toplu bulunacak ve daha elverişli şartlara sahip olacaktır. Bu şekildeki çekilişimizin en büyük sakıncası, Eskişehir gibi önemli yerlerimizi ve birçok topraklarımızı düşmana bırakmaktan dolayı kamuoyunda doğabilecek manevi sarsıntıdır. Fakat kısa zamanda elde edebileceğimiz başarılı sonuçlarla bu sakıncalar kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Askerliğin gereğini, tereddüt etmeden uygulayalım. Başka türden sakıncalara karşı koyabiliriz..."	Kararlılık	
	Ümitsizliğe Yer Vermemek	
	Teşkilatçılık	
	İleri Görüşlülük	
	Çok Yönlülük	

14. Milli Mücadele Dönemi'nde gerçekleşmiş olan konferansa ait 5N1K sorularını cevaplayınız.

5N1K

Soru	Cevap
İtilaf Devletleri TBMM Hükûmeti'ne **NE** önermiştir?	
Konferans **NASIL** sonuçlanmıştır?	
Konferans **NEDEN** düzenlenmiştir?	
Konferans **NEREDE** düzenlenmiştir?	
Konferans **NE ZAMAN** düzenlenmiştir?	
TBMM adına **KİM** katılmıştır?	

15. Aşağıda I. İnönü Savaşı ve Sakarya Savaşı sonrası meydana gelen gelişmeler verilmiştir. Verilen bilgilerin numaralarını ilgili savaşın kutucuğuna yazınız.

1 Türkiye'nin ilk anayasası olan Teşkilat-ı Esasiye kabul edilmiştir.

2 Mustafa Kemal'e "Gazilik" unvanı ve "Mareşallik" rütbesi verilmiştir.

3 Türk ordusunun II. Viyana Kuşatması ile başlayan geri çekilişi sona ermiştir.

4 TBMM ile Afganistan arasında dostluk antlaşması imzalanmıştır.

5 TBMM ile Kafkas Cumhuriyetleri arasında Kars Antlaşması imzalanmıştır.

6 Mehmet Akif Ersoy'un "Benim milletime karşı en kıymetli hediyem budur." dediği İstiklâl Marşı'mız kabul edilmiştir.

7 TBMM bu savaştaki başarısından dolayı Londra Konferansı'na davet edilmiştir.

8 Bu savaştan sonra Fransa ile TBMM arasında Ankara Antlaşması imzalanmıştır.

I. İNÖNÜ SAVAŞI	SAKARYA SAVAŞI

16. “Sakarya Meydan Muharebesi’nde yeni Türk devleti, dünya tarihinde eşine pek az rastlanan büyük bir meydan muharebesi örneği sergiledi. Savaş ve muharebe yalnız iki ordunun değil; iki milletin bütün varlıklarıyla, bütün maddi ve manevi kuvvetleriyle birbiriyle karşı karşıya gelmesi, birbiriyle vuruşması demektir. Bunun içindir ki bütün Türk milletini cephedeki ordu kadar duygu, düşünce ve hareket bakımından savaşla ilgilendirmeliydim. Yalnız düşman karşısında bulunanlar değil, köyünde, evinde, tarlasında bulunan herkes, milletin her ferdi silahla vuruşan savaşçı gibi kendini görevli sayarak bütün varlığını mücadeleye verecekti.” (M. Kemal, Nutuk, s.483)

“Milletin her ferdi bütün varlığını mücadeleye verecekti.” sözünden hareketle hangi kavram, savaş tarihimizde yerini almıştır?

17. **Aşağıda verilen gelişmelerin hangi savaşla ilgili olduğunu işaretleyiniz.**

Gelişme	I. İnönü	II. İnönü	Kütahya - Eskişehir	Sakarya	Büyük Taarruz
Kurtuluş Savaşı’nın askeri safhasını sona erdirmiştir.					
Bu savaştan sonra İtalyanlar Anadolu’dan çekilmeye başladılar.					
Bu savaştan önce Tekâlif-i Milliye Emirleri yayınlanmıştır.					
Kurtuluş Savaşı’nın son savunma savaşıdır.					
Düzenli ordunun ilk yenilgisidir.					
Düzenli ordunun ilk zaferidir.					
Yunan askeri Anadolu’dan tamamen atılmıştır.					
Bu savaştan sonra M. Kemal’e TBMM’ de muhalefet artmıştır.					
Bu savaşla birlikte “Topyekün Mücadele” fikri benimsenmiştir.					
İtalya Anadolu’dan tamamen çekilmiştir.					
Bu savaştan sonra İtilaf Devletleri TBMM’yi Londra Konferansı’na davet etmişlerdir.					
Bu savaşla birlikte İnönü savaşlarıyla gelen olumlu hava sona ermiştir.					
Bu savaştan sonra M. Kemal, İsmet Paşa’ya ”Siz orada yalnızca düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz” telgrafını çekmiştir.					

18. **Aşağıdaki tabloda Millî Mücadele'de Batı Cephesi'nde Yunanlar'a karşı gerçekleştirdiğimiz savaşlara ait bir diyagram yer almaktadır. Kategori listesindeki ifadeleri diyagramda uygun olan yerlere yazınız.**

KATEGORİ LİSTESİ

YIL	STRATEJİ	SONUÇ	KOMUTAN / KOMUTANLAR
1921	Savunma	Kazandık	Mustafa Kemal
1922	Taarruz	Kaybettik	İsmet İnönü
			Refet Bele

SÖZ / GELİŞME
"Hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır. O satıh bütün vatandır."
"Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir! İleri!"
"Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz."
Meclis'in Kayseri'ye taşınması kararı alındı fakat uygulanmadı.
Yunanlar Çerkez Ethem İsyanını fırsata çevirmek istedi.

BATI CEPHESİ MUHAREBELERİ

SAVAŞ	I. İNÖNÜ	II. İNÖNÜ	ESKİŞEHİR - KÜTAHYA	SAKARYA	BÜYÜK TAARRUZ
YIL					
STRATEJİ					
SONUÇ					
KOMUTAN / KOMUTANLAR					
SÖZ / GELİŞME					

19. Sakarya Meydan Muharebesi'nde Yunan kuvvetlerinin saldırıları karşısında yer yer kırılmalar yaşanması üzerine M. Kemal askerimizin direnme azmini ve inancını arttırabilmek için savaşın seyrini değiştirebilecek hangi tarihi emri vermiştir?

20. Millî Mücadele'de imzalanan bazı antlaşmaların verilen maddelerini ilgili olduğu antlaşmaya uygun sütunda işaretleyiniz.

Antlaşma Maddesi	Moskova Antlaşması	Kars Antlaşması	Ankara Antlaşması
Sovyet Rusya, Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul etmiştir.			
Hatay, Fransız mandası altındaki Suriye'ye bırakılmıştır.			
Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan Türkiye'nin tanımadığı bir antlaşmayı tanımayacaktır.			
Batum, Gürcistan'a bırakılacaktır.			
Sovyet Rusya, Misak-ı Millî'yi tanımıştır.			

21. Aşağıda Lozan Antlaşması'nın bazı maddeleri verilmiştir. Maddeler ile yargıları doğru olarak eşleştiriniz. (Yargıların karşısına ilgili madde olarak birden fazla madde numarası yazabilirsiniz.)

LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI

1. Yunanistan Karaağaç ve çevresini savaş tazminatı olarak Türkiye'ye verecek.
2. Irak sınırı, TBMM ile İngiltere arasında yapılacak ikili görüşmelerden sonra çözülecek.
3. Boğazları Türkiye başkanlığındaki "Uluslararası Boğazlar Komisyonu" yönetecek.
4. Türkiye-Yunanistan sınırı Meriç Nehri olacak.
5. Boğazların her iki yakası askerden arındırılacak.
6. Suriye sınırı Fransa ile imzalanan Ankara Antlaşması'ndaki gibi kabul edilecek.
7. Yunanistan kendisine bırakılan Ege Adaları'na askeri yığınak yapmayacak.
8. Bütün gayrimüslimler Türk vatandaşı sayılacak.
9. Düyun-u Umumiye Teşkilatı kaldırılacak.
10. Kapitülasyonlar kaldırılacak.

YARGI	MADDE NUMARALARI
1. Misak-ı Millî kararları ile çelişen maddelerdir.	
2. İstanbul ve çevresinin güvenliği için tehdit oluşturur.	
3. Yunanistan'ın yaşanan savaşların sorumlusu olduğunu gösterir.	
4. Sonuç alınamadığı için çözümü sonraya bırakılmıştır.	
5. Ege ve Akdeniz kıyılarımızın güvenliğini sağlamak için konulmuştur.	
6. Türkiye'nin Osmanlı'dan farklı, yeni bir devlet olduğunu ispatlar.	
7. Ekonomik bağımsızlığımızın sağlandığını gösterir.	
8. İktisadi alan ile ilgilidir.	
9. Siyasi alan ile ilgilidir.	
10. Askeri alanla ilgilidir.	

22. İstanbul 'un fethinden sonra Fatih Sultan Mehmet bir ferman çıkarmış ve Hristiyanları dinlerinde serbest bırakmıştır. Bu fermanla kilisenin dini lideri olan patrik, vezir statüsünde sayılmış ve divan toplantılarına da katılmıştır. Rum cemaatine dair konuların görüşüldüğü meclise başkanlık eden patrik hukuki ve cezai işlemlerde tam yetkili sayılmış her türlü hizmet ve vergilerden de muaf tutulmuştur. Uzun yıllar bu siyasi ve ekonomik imtiyazları kullanan Patrik ve Kilise 19. yüzyılda Osmanlı'nın zayıflamasını fırsat bilen devletler tarafından desteklenerek zararlı siyasi faaliyetlerde bulunmaya başlamıştır. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra faaliyetlerini arttıran Patrik ve Kilise, Osmanlı içerisinde uzun yıllar yaşayan Rum halkını örgütleyerek Bizans İmparatorluğu'nun yeniden kurulmasını amaçlayan Yunanistan'ı desteklemiştir. Yunanlar da İstanbul'da bulunan Rumlar'ı bahane ederek zararlı çalışmalarını yürütmüştür. Millî Mücadele sonrasında imzalanan Lozan Barış Antlaşması'nda Patrikhane konusu görüşülmüş ve Patrikhane konusuna ilişkin maddeler de yer almıştır. Bunlar;

- Patrikhanelerin siyasi faaliyet yapması yasaklandı.
- Patrikhane merkezinin İstanbul olarak devam etmesi kararlaştırıldı.

Bu iki maddeden hangisi aleyhimize sonuçlanan bir durumdur? Gerekçeleri ile açıklayınız.

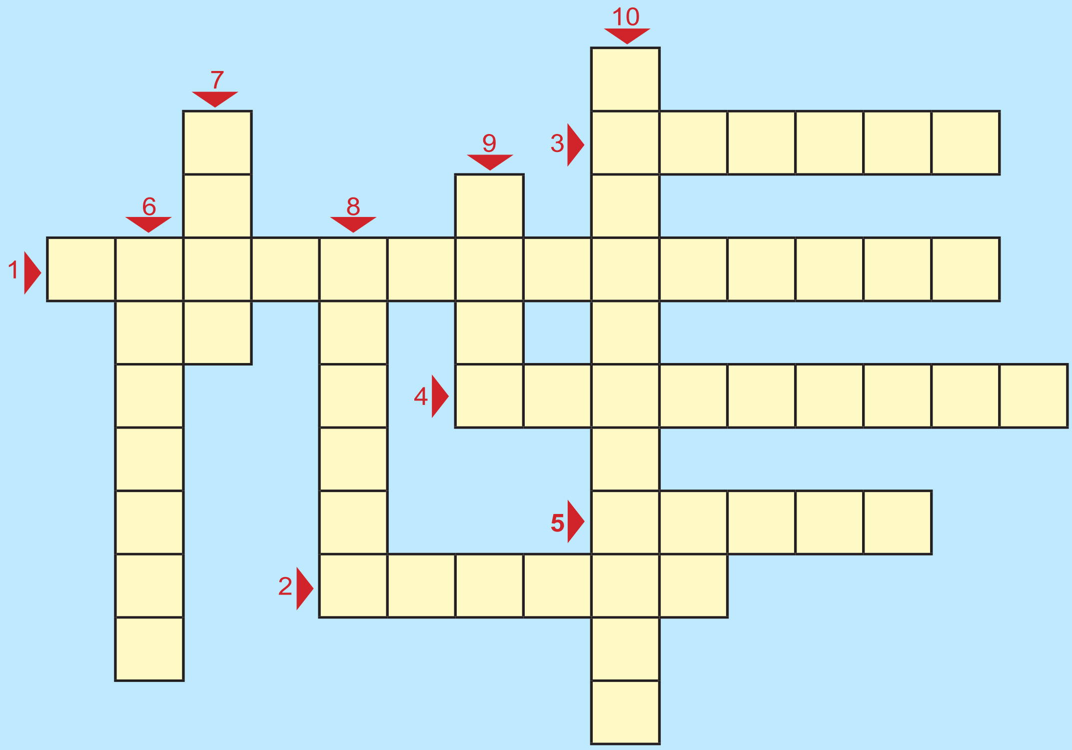
23. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

SOLDAN SAĞA

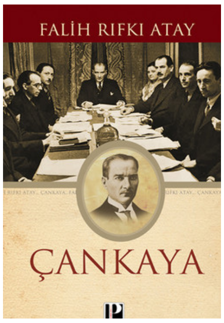
1) Doğu Cephesi komutanı kimdir?
2) Güney Cephesi'nde savaştığımız devlet hangisidir?
3) Güney Cephesi'ni kapatan antlaşmanın adı nedir?
4) Maraş savunmasının öncüsü kimdir?
5) Lozan Antlaşması'na göre Misak-ı Millî sınırları dışında kalan şehrimizin adı nedir?

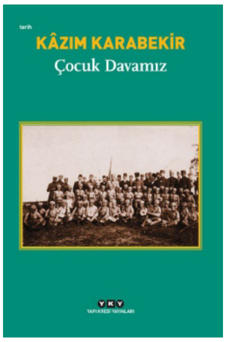
YUKARIDAN AŞAĞIYA

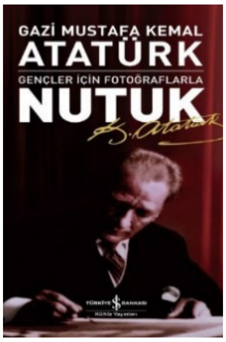
6) Urfa savunmasının lideri kimdir?
7) Antep'e TBMM tarafından verilen unvan nedir?
8) Batı Cephesi'nde savaş devam ederken yapılan eğitim kongresinin adı nedir?
9) Doğu sınırımızı kesinleştiren antlaşma nedir?
10) Batı Cephesi'nde ilk kurşunu atan kimdir?

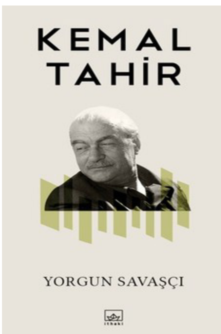

24. **Aşağıda Millî Mücadele sürecini konu alan bazı eserler verilmiştir. Eserlerde vurgulanan tutum ve alanları işaretleyiniz. (Birden fazla işaretleme yapabilirsiniz.)**

"Çankaya" adlı eserden bir bölüm		**Hangi tutumlar vurgulanmıştır?**	
	"Sadece yüz küsür milyonluk bir bütçe ile dört savaştan çıkan yanmış, yıkılmış, dağılmış, üstelik binlerce göçmen barındırmak zorundaki Türkiye'nin hemen hemen yoktan varoluş hikayesi ve başarısının bir destanıydı bu."	Fedakarlık	
		Vatanseverlik	
		Yılgınlık	
		Dayanışma	
		Duyarsızlık	

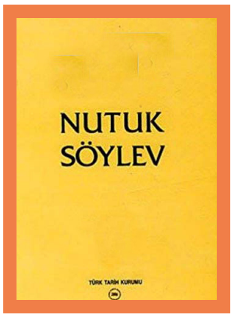
"Çocuk Davamız" adlı eserden bir bölüm		**Hangi tutumlar vurgulanmıştır?**	
	Yoksul ve bakımsız çocukları devlet himayesine alarak memleketin diğer çocukları gibi, muvaffakiyetli hayat mücadelesine kudretli kılacak maddî ve fikrî bir talim ve terbiye ile teçhiz etmek benim öteden beri güttüğüm bir davadır.	Tepkisiz	
		Temkinli	
		Fedakar	
		Yardımsever	
		Birlik ve beraberlik	

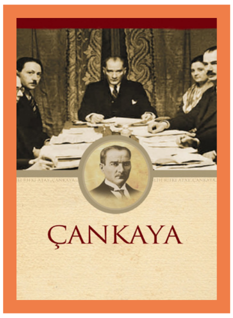
"Nutuk" adlı eserden bir bölüm		**Hangi tutumlar vurgulanmıştır?**	
	Ben Türk'ün imkansızı imkan haline getiren kudretini bütün dünyaya göstermek için Ankara'yı istedim. Bir gün gelecek şu çorak tarlalar yeşil ağaçların çevirdiği villalar arasından uzanan yeşil sahalar, asfaltlar ve binalarla bezenecek. Hem bunu hepimiz göreceğiz, yakında olacak… Ben, yaşayabilmek için mutlaka müstakil bir milletin evladı kalmalıyım. Bu sebeple milli istiklal bence bir hayat meselesidir!	Vatanseverlik	
		İdealistlik	
		Karamsarlık	
		Bağımsızlık	
		Mandacılık	

"Yorgun Savaşçı" adlı eserden bir bölüm		**Hangi alanlar vurgulanmıştır?**	
	Yunan'ın İzmir sınırından bir adım ileriye atmasına, büyük devletlerin de razılığı yoktur. Eğer biz davranır da, yolunu kesersek, vatanımızı düşman çizmeleriyle çiğnenmekten kurtarırız arkadaşlar! Aldığım raporlar düşmanın çok küçük birliklerle ilerlediğini gösteriyor. Korkarak geliyor. Biz karşı durmadığımız için yürüyor. Aslına bakarsanız teslim olmanın hiçbir faydası yoktur.	Hukuki	
		Siyasi	
		Ekonomik	
		Askeri	
		Sosyal	

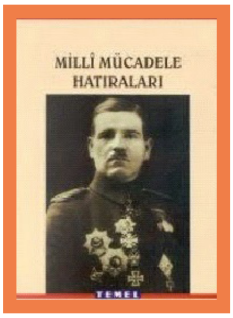
25. Millî Mücadele sürecini konu alan eserler ve yazar isimlerini eşleştiriniz.

- M.Kemal Atatürk
- Turgut Özakman
- Kâzım Karabekir
- Kemal Tahir
- Falih Rıfkı Atay
- Halide Edip Adıvar
- Ali Fuat Cebesoy
- Yakup Kadri Karaosmanoğlu

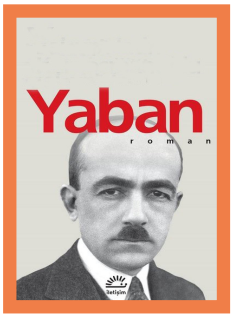

26. Etkinliğe 1. sorudan başlayınız. Cevapladığınız sorunun doğru cevabının sağındaki rakamlar bir sonraki çözmeniz gereken soruyu belirtmektedir. Solundaki harfler ise sayfanın en altında yer alan anahtar sözcük bölümündeki kutucuklara sırasıyla yazacağınız harfleri göstermektedir. Unutmayın eğer soruyu cevapladığınızda 1. soruya geri dönerseniz ya anahtar sözcük bulunmuştur ya da hata yapılmıştır.

1

Tekâlif-i Milliye Emirleri Türk Milletinin bağımsızlık mücadelesine olan inancını artırmış milli birlik ve beraberliğini güçlendirmiştir.

K	DOĞRU	9
A	YANLIŞ	7

2

"Hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır. O satıh bütün vatandır." sözünü Mustafa Kemal II. İnönü Savaşı'ndan sonra söylemiştir.

E	DOĞRU	1
R	YANLIŞ	7

3

Sakarya Zaferi, tarihte Türk ordusunun II. Viyana Kuşatması ile başlayan geri çekilişine son vermiştir.

L	DOĞRU	11
M	YANLIŞ	12

4

Sakarya Savaşı'ndan sonra Mustafa Kemal'e TBMM tarafından "Gazi" unvanı ve "Mareşal" rütbesi verilmiştir.

O	DOĞRU	5
Z	YANLIŞ	3

5

Tekâlif-i Milliye Emirleri'ne uymayanları cezalandırmak için İstiklâl Mahkemeleri kurulmuştur.

L	DOĞRU	10
İ	YANLIŞ	8

6

Lozan Barış Antlaşması, Türk Milleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan sonra başlayan kurtuluş mücadelesini zaferle sonuçlandıran bir antlaşmadır.

U	DOĞRU	3
F	YANLIŞ	9

7

Sakarya Savaşı'ndan sonra Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Teşkilat-ı Esasi kabul edildi.

Ü	DOĞRU	5
T	YANLIŞ	6

8

Düzenli ordunun Batı Cephesi'nde başarısızlıkla sonuçlanan tek savaşı Kütahya-Eskişehir Savaşları'dır.

Ş	DOĞRU	12
S	YANLIŞ	1

9

Türk ordusunun I. İnönü Savaşı'ndaki başarısından dolayı TBMM, İtilaf Devletleri tarafından Lozan Konferansı'na davet edildi.

C	DOĞRU	4
U	YANLIŞ	2

10

Mustafa Kemal "Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini yendiniz." sözünü II. İnönü Savaşı'ndan sonra söylemiştir.

U	DOĞRU	1
K	YANLIŞ	6

11

Doğu cephesi Gümrü Antlaşması'yla kapanmıştır.

U	DOĞRU	8
D	YANLIŞ	6

12

Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken Maarif Kongresi'nin yapılması Mustafa Kemal'in eğitime verdiği önemi gösterir.

Y	DOĞRU	4
E	YANLIŞ	1

ANAHTAR SÖZCÜK

27. Milli Mücadele Döneminde Türk ulusu düşmana karşı topyekün bir mücadele sergilemiştir. Bu mücadelede sembol haline gelmiş halk kahramanları ile onlara ait bilgileri eşleştiriniz.

Yörük Ali Efe

Hasan Tahsin

Sütçü İmam

Şahin Bey

Halide Edip Adıvar

Şerife Bacı

Kara Mehmet

Ali Saip

	Emrindeki az sayıdaki Kuvay-i Milliye'ci ile asker sayısı ve teçhizat bakımından kat ve kat üstün Fransız kuvvetlerine ağır kayıplar verdirmiş, Antep'i kahramanca savunmuştur.
	Fransız askerlerinin sokakta geçmekte olan bir Türk kadının peçesini açmaya çalıştığını görünce, olaya müdahale edip Fransız askerini öldürerek Maraş'ta kurtuluş mücadelesinin fitilini ateşlemiştir.
	Aydın yöresinde düşmana karşı tavizsiz duruşu ile efsaneleşen Kuvay-i Milliye'cidir. Aydın yöresinde gerçekleştirdiği ani baskınlarla Yunan kuvvetlerinin ilerlemesini durdurmuş daha sonra emrindeki birlikleriyle beraber düzenli orduya katılmıştır.
	Cephede onbaşı rütbesi ile fiilen savaşmış, "Ateşten Gömlek" ve "Türk'ün Ateşle İmtihanı" isimli eserleri yanında pek çok eser kaleme almış olan yazar Milli Mücadele'de sembol haline gelmiş kadın kahramanlardandır.
	Hatay'ın Dörtyol ilçesinde vatanını koruma duygusuyla hareket etmiştir. Fransız işgaline karşı attığı kurşun Milli Mücadele'de atılan ilk kurşun olarak kabul edilmektedir.
	15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkartma yapan Yunan Efsun Alayı askerlerine, Kordonboyu mevkisinde ilk kurşunu atarak, İzmir'de milli direnişi başlatan, sembol olmuş bir gazetecidir.
	İnebolu limanına getirilen silah ve cephanenin, cepheye taşınması için çetin kış şartlarında mücadele eden kadın kahramanlarımızdandır. Kendisine emanet edilen cephaneleri taşırken 21 yaşında bebeği ile birlikte vatan uğruna donarak şehit olmuştur.
	Osmanlı subaylarından olan kahramanımız, Mondros Ateşkes Antlaşmasından sonra Urfa'da Kuvay-ı Milliye birliklerine katılmış ve Urfa Savunması'nın öncülerinden olmuştur.

28. **Aşağıdaki soruları cevaplayınız ve kelime listenizi oluşturunuz. Kelime listenizdeki kelimeleri sözcük avı bulmacasında işaretlediğinizde, kalan harflerden Mustafa Kemal'in bir sözünü göreceksiniz.**

SORULAR	KELİME LİSTESİ
a) Güney Cephesi'ni sona erdiren anlaşma hangisidir?	
b) İnönü Muharebelerini kazanan paşamızın ismi nedir?	
c) Düzenli orduya katılmayarak isyan eden eski Kuvây-i Millîyeci kimdir?	
d) Sivas Kongresi'nde Batı Cephesi'ne atanan komutan kimdir?	
e) TBMM'yi tanıyan ilk büyük devlet hangisidir?	
f) Doğu sınırını kesin olarak çizen antlaşma hangisidir?	
g) Konya ve çevresini işgal eden devlet hangisidir?	
h) Yunanların Batı Cephesin'de işgal ettiği ilk il hangisidir?	
ı) Güney Cephesi'nde savaştığımız devlet hangisidir?	
i) Doğu Cephesi'ni sona erdiren antlaşma hangisidir?	
j) Mustafa Kemal'in mareşallik rütbesini aldığı cephe hangisidir?	
k) İzmir'in işgaline karşı koyup Batı Cephesi'nde ilk kurşunu sıkan kahraman kimdir?	
l) İzmir ve civarını Yunan işgaline karşı savunan cemiyet hangisidir?	

SÖZCÜK AVI BULMACASI

T	R	E	D	D	İ	İ	L	H	A	K	Ü	R	K
H	A	L	İ	F	U	A	T	P	A	Ş	A	K	U
A	M	A	N	D	A	N	L	İ	S	M	E	T	A
S	R	I	K	U	M	A	S	A	K	A	R	Y	A
A	N	D	A	E	T	M	E	F	S	İ	N	İ	T
N	Ü	R	K	İ	Z	M	İ	R	A	S	K	R	E
T	K	A	R	S	R	İ	Ö	A	L	M	E	U	S
A	İ	N	İ	B	İ	L	D	N	İ	H	A	S	R
H	B	İ	K	A	Z	A	N	S	I	Ş	I	Y	M
S	I	Z	İ	T	A	L	Y	A	I	N	S	A	I
İ	R	R	Ç	E	R	K	E	Z	E	T	H	E	M
N	I	B	U	G	Ü	M	R	Ü	N	D	A	N	İ
B	A	R	E	T	T	İ	A	N	K	A	R	A	R

Bulmacada boşta kalan harfleri aşağıdaki alana yazınız.

29. Aşağıda Millî Mücadelemizin I. İnönü Savaşı ile başlayıp Lozan Barış Antlaşması ile tamamlanan sürecine ait önemli olaylar listelenmiştir. Bu önemli olayları, zaman çizelgesi üzerindeki uygun tarihlerin altlarına yerleştiriniz.

- Maarif Kongresi
- Başkomutanlık Meydan Muharebesi
- Teşkilat-ı Esasiye'nin Kabulü
- Başkomutanlık Yasasının Kabulü
- Afganistan Dostluk Antlaşması
- Sakarya Meydan Muharebesi
- Lozan Barış Antlaşması
- II. İnönü Savaşı
- Ankara Antlaşması
- Londra Konferansı
- Kütahya-Eskişehir Savaşları
- Mudanya Ateşkes Antlaşması
- I. İnönü Savaşı
- Kars Antlaşması
- Moskova Antlaşması
- Büyük Taarruz

1921

6 Ocak ....

20 Ocak ....

23 Şubat ....

01 Mart ....

12 Mart İstiklâl Marşı'nın Kabulü

16 Mart ....

23 Mart ....

10 Temmuz ....

15 Temmuz ....

5 Ağustos ....

7 Ağustos Tekâlif-i Milliye Emirleri

23 Ağustos ....

13 Ekim ....

20 Ekim ....

1922

26 Ağustos ....

30 Ağustos ....

11 Ekim ....

1923

24 Temmuz ....

30.

Antep	→	Şahin Bey
Urfa	→	Ali Saip
Maraş	→	?

Yukarıda Güney Cephesi'nde bulunan bazı şehir ve kahramanlar verilmiştir.

Buna göre boş kalan kutucuğa aşağıdaki isimlerden hangisi gelmelidir?

A) Kâzım Karabekir B) Sütçü İmam

C) Kara Mehmet D) Hasan Tahsin

31. Kâzım Karabekir Paşa anlatıyor:

"Antlaşma şartlarımızı kabul etmeyen Ermenilere karşı taarruz başlattım. Son darbelerden sonra Ermeniler antlaşma şartlarımızı kabul ettiler. Antlaşma şartı olarak 2.000 tüfek, 3 batarya seri ateşli dağ topu ve 40 makinalı tüfeği Ermenilerden alarak Doğu Cephesi'nin ilk zafer hediyesi olarak Batı Cephesi'ne gönderdim. Ermenilerin Sevr Antlaşması'ndaki imzalarını geri aldırdık. Bugünü, bu uğursuz antlaşmanın yırtıldığı gün olarak kutladık."

Verilen metne göre aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Askeri gücümüzde artış yaşandığına

B) Doğu Cephesi'nin Batı Cephesin'e etkisine

C) Ermenilerin Sevr'i gerçekleştirdiğine

D) Sevr'in Türkler için olumsuz bir antlaşma olduğuna

32. Aşağıdaki bilgilerde Kuvay-ı Milliye'nin kaldırılma sebepleri verilmiştir.

I. Askeri disiplinden yoksun olmaları
II. Düşmanı yurttan atacak güçte olmamaları
III. İhtiyaçlarını halktan zorla karşılamaları
IV. Belirli bir merkezden yönetilmemeleri

Verilen bu bilgilerden hangileri sosyal nedenlerle ilişkilidir?

A) Yalnız II B) Yalnız III

C) I, II ve III D) I, II, III ve IV

33. Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken Mustafa Kemal'in Maarif Kongresi'ni yapması aşağıdakilerden hangisine verdiği önemi göstermektedir?

A) Hukuk B) Din

C) Eğitim D) Demokrasi

34. I. ve II. İnönü savaşlarının kazanılması ile birlikte TBMM ve düzenli orduya duyulan güven artmış, düzenli orduya katılımlar çoğalmıştır. Yunanistan savaşmaya devam ederken İtalya, Rusya ve Fransa gibi İtilaf Devletleri TBMM ile anlaşma zemini aramaya başlamışlardır.

Bu bilgilerden hareketle İnönü savaşlarının sonuçları ile ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

A) Türk ordusunun mücadele gücü artmıştır.

B) İşgal devletleri kendi aralarında mücadele etmeye başlamıştır.

C) Ordunun başarılı olması TBMM'ye ulusal ve uluslararası itibar kazandırmıştır.

D) Türk ordusunun başarılı olması işgal devletleri arasında görüş ayrılıklarının çıkmasına neden olmuştur.

35. Mustafa Kemal Paşa, Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrası Türk ordusunun ihtiyaçlarını karşılamak için Tekâlif-i Milliye Emirleri'ni yayınlamıştır. Mustafa Kemal'in bu emirleri yayınlaması ....1........, yasaların uygulanması için çalışmalar yapması ise ....2.......... yetkisini kullandığını gösterir.

Metinde anlam bütünlüğünün sağlanması için verilen boşluklara sırasıyla aşağıdaki kelimelerden hangileri getirilmelidir?

	1	2
A)	yasama	yürütme
B)	yürütme	yargı
C)	yasama	yargı
D)	yürütme	yasama

36.

- Gıda maddelerinin %40'ına bedeli sonradan ödenmek üzere el konacaktır.
- Halka ait taşıtların her ay ordu için 100 km taşıma yapması zorunludur.
- Her ev birer kat çamaşır, birer çift çorap ve çarık hazırlayıp komisyona teslim edecektir.
- Bütün yük hayvanlarının %20'sine el konacaktır.
- Yakıt ve makine yedek parçalarının %40'ına el konulacaktır.

Yukarıda Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin bazı maddeleri verilmiştir. Bu emirler, ordunun hangi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik <u>değildir?</u>

A) Gıda

B) Giyim

C) Silah ve cephane

D) Ulaşım

37. Mustafa Kemal, Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken Maarif Kongresi'nin toplanmasının ertelenme talebi üzerine şu sözleri söylemiştir: *"Hayır... hayır, ertelemeyin!... Cahillikle, ilkellikle savaş, düşmanla savaştan daha az önemli değildir. Toplantıya katılacağım ve konuşacağım."*

Yukarıda verilen Mustafa Kemal'in sözü ile ilgili;

I. Millet egemenliğini gerçekleştirmeyi istemektedir.
II. Eğitimin çok önemli olduğunu düşünmektedir.
III. Cehalete karşı mücadele etmektedir.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) I ve III

D) II ve III

38.

I. I. İnönü
II. II. İnönü
III. Kütahya-Eskişehir
IV. Sakarya
V. Büyük Taarruz

Yukarıdaki savaşlardan hangileri TBMM'nin otoritesini arttırmıştır?

A) I, II ve III

B) I, II, III ve IV

C) I, II, IV ve V

D) I, II, III, IV ve V

39.

Doğu Cephesi	→	I	Kuvâ-yı Millîye
Güney Cephesi	→	II	Osmanlı'dan kalan düzenli ordu
Batı Cephesi	→	III	TBMM'nin kurduğu düzenli ordu

Yukarıda Millî Mücadele'de savaştığımız cepheler ve cephelerde faaliyet gösteren silahlı kuvvetlerimiz verilmiştir.

Verilen eşleştirmeler için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I ile II yer değiştirmeli.
B) I ile III yer değiştirilmeli.
C) II ile III yer değiştirilmeli.
D) Eşleştirmeler bu haliyle doğrudur.

40. "Memlekete bir dizi faydalı hizmetlerden ibaret olan ömrünüzü bu defa da tarihi bir başarıyla taçlandırdınız."

Mustafa Kemal, bu sözü aşağıdaki antlaşmalardan hangisinde gösterdiği başarı nedeniyle İsmet İnönü'ye söylemiştir?

A) Mondros Ateşkes Antlaşması

B) Sevr Barış Antlaşması

C) Lozan Barış Antlaşması

D) Ankara Antlaşması

41. Falih Rıfkı Atay, "Çankaya" adlı eserinde "sadece yüz küsür milyonluk bir bütçeyle dört savaştan çıkan yanmış, yıkılmış, dağılmış üstelik binlerce göçmen barındırmak zorundaki Türkiye'nin hemen hemen yoktan varoluş ve başarısının bir hikâyesiydi bu." demektedir.

Yazar bu eserinde aşağıdaki savaşların hangisinden bahsetmektedir?

A) Trablusgarp Savaşı

B) Birinci Dünya Savaşı

C) Kurtuluş Savaşı

D) II. Balkan Savaşı

42.

ANTLAŞMA MADDELERİ	İLGİLİ ALAN
Kapitülasyonlar tamamen kaldırılmıştır. Böylece Türkiye iktisadi bağımsızlığına kavuşmuştur.	I.Diplomatik
Yabancı okullara ait düzenlemelerin Türk Hükûmeti tarafından yapılacağına karar verilmiştir.	II.Eğitim
Dış politikanın esasları belirlenmiş ve sulh sağlanmıştır.	III.Ekonomik
Boğazların yönetimi, başkanlığını Türkiye'nin yapacağı uluslararası bir Boğazlar Komisyonu'na bırakılmıştır.	IV.Siyasi

Yukarıda Lozan Barış Antlaşması'nın maddeleri ve ilgili olduğu alanlar eşleştirilmiştir. Hangi alanlar yer değiştirirse eşleştirmeler doğru olur?

A) I ve II

B) I ve III

C) II ve III

D) II ve IV

43. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Musul İngilizler tarafından işgal edilmiştir. Lozan Barış Antlaşması'nda Musul'un Türkiye'ye bağlanması konusu görüşülmüş ancak Musul konusunda anlaşmaya varılamamıştır. Musul konusu daha sonra çözülmek üzere ertelenmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Musul konusunda İngiltere'nin antlaşmaya yanaşmamasının sebebi olabilir?

A) Misak-ı Millî sınırları içerisinde yer alması

B) Musul'un zengin petrol yataklarına sahip olması

C) Musul'da İngilizlerin çoğunlukta olması

D) Musul'da yeni bir devlet kurulmak istenmesi

44. Millî Mücadele Dönemi'nde meydana gelen olaylar birçok sanatçımıza esin kaynağı olmuştur. Bu dönemi anlatan sayısız eser yazılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu dönemi anlatan edebiyat eserlerinden birisi <u>değildir</u>?

A) Halide Edip Adıvar - Ateşten Gömlek

B) Yakup Kadri Karaosmanoğlu - Yaban

C) İbrahim Çallı - Zeybekler

D) Kemal Tahir - Yorgun Savaşçı

45. Fransız komutan Andre, onuruna verilen baloda bir Ermeni kadınla dans etmek ister. Ancak kadın şehirde Fransız ya da Ermeni bayrağı dalgalanmadıkça buna razı olmayacağını söyler. Bunun üzerine Andre, Maraş Kalesi'ndeki Türk bayrağının indirilmesini emreder. Ertesi gün Cuma namazı için Ulu Cami'de toplanan Maraş halkı kalede bayrağımızın dalgalanmadığını görür. Ulu Cami İmamı Rıdvan Hoca halka "Hürriyeti elinden alınmış bir millet Cuma namazı kılamaz." diye seslenir. Camiden çıkıp kaleye doğru koşan halk; kaleye vardıklarında yere atılmış bayrağımızı bulur. Bayrağı yerden alır, öper ve yeniden kale burcuna asarlar...

Verilen bilgiye göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Türk milletinin bağımsızlığına düşkün olduğu

B) Maraş bölgesinin Fransızlar tarafından işgal edildiği

C) Türk milletinin işgallere karşı duyarsız davrandığı

D) Ermeni halkının Fransızlarla işbirliği yaptığı

46. Batı Cephesi'nde Yunanlara karşı I. İnönü Zaferi'nin kazanılmasından sonra Rusya, TBMM ile bir antlaşma yapma yoluna gitti. 16 Mart 1921 tarihinde Moskova Antlaşması imzalandı. Antlaşmanın bazı maddeleri şunlardır:

- Taraflardan birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğer taraf da tanımayacaktır.
- Kars, Ardahan ve Artvin TBMM Hükûmeti'ne; Batum Gürcistan'a; Nahcivan Azerbaycan'a bırakılacaktır.
- Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında yapılan bütün antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.
- Sovyet Rusya, Misak-ı Millî'yi tanıyacak ve kapitülasyonlardan vazgeçecektir.

Verilen maddeler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) TBMM ile Sovyet Rusya mütekabiliyet ilkesine uygun davranmıştır.

B) TBMM hükûmeti toprak kayıpları yaşamıştır.

C) Tam bağımsızlık ilkesi doğrultusunda önemli bir adım atılmıştır.

D) Hem TBMM hem de Sovyet Rusya geçmişteki antlaşmalara bağlı kalmıştır.

47. M.Kemal II. İnönü zaferinden sonra İsmet İnönü'ye *"Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz"* demiştir.

M.Kemal'in İsmet İnönü'ye söylediği sözde geçen "makûs talih" ifadesi ile asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Türk ordusunun süregelen başarısızlıkları

B) Bundan sonra bütün savaşların kazanılacağı

C) İtilaf Devletleri'nin Türk halkını destekleyeceği

D) Kurtuluş Savaşı'nın sona erdiği

48. Kütahya–Eskişehir Savaşları'nda ordumuz M. Kemal'in emriyle Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi. Bu geri çekilmeyi Genelkurmay Başkanı Fevzi Paşa "İlerleyen Yunanlar adım adım mezarlarına yaklaşmaktadırlar." sözü ile ifade etmiştir.

Fevzi Paşa bu sözü ile aşağıdakilerden hangisini anlatmak istemiştir?

A) Planlı bir geri çekilme olduğu

B) Bölgesel savunma yapılacağı

C) Düşmanın ancak Ankara yakınlarında durdurulacağı

D) Türk ordusunun taarruz gücünün olmadığı

49. Tekâlif-i Milliye Emirleri'nin yayınlanmasının ardından Türk halkı, ordusuna destek olmak için elinden gelen her şeyi yapmış ve emirlerin gereğini yerine getirmiştir.

Türk halkının bu tutumu;

I. Topyekün mücadele
II. Bağnazlık
III. Fedakarlık
IV. Milli birlik ve beraberlik

kavramlarından hangileriyle ilişkilendirilebilir?

A) Yalnız II

B) I ve III

C) III ve IV

D) I, III ve IV

50. Maraş, önce İngilizler daha sonra Fransızlar tarafından işgal edildi. Halkın kahramanca direnişi karşısında şehirde tutunamayan Fransızlar, gecenin karanlığından yararlanarak gizlice şehirden ayrıldılar (11-12 Şubat 1920). Daha BMM açılmamışken Maraş halkının kazandığı bu başarı, Millî Mücadele'nin ilk zaferlerinden biri oldu. Maraş, 7 Şubat 1973'te TBMM tarafından "Kahraman" unvanıyla ödüllendirildi.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz?</u>

A) Maraş bölgesi farklı devletler tarafından farklı zamanlarda işgal edilmiştir.

B) Maraş halkının kazandığı zaferden dolayı, Maraş'a TBMM tarafından "Kahraman" unvanı verilmiştir.

C) Maraş'ta kazanılan başarı Kurtuluş Savaşı'nın ilk zaferlerinden birisi olmuştur.

D) Güney Cephesi'nde düzenli ordumuz Fransızları yenerek büyük bir zafer kazanmıştır.

51. Sakarya Meydan Muharebesi'nde Türk ordusu Yunan ordusunu ağır bir yenilgiye uğratmıştır. Yunanların yenilmesi üzerine umudu kesilen Fransızlarla Ankara Antlaşması imzalanmıştır. Ayrıca Kafkas Cumhuriyetleri ile (Ermenistan, Gürcistan, Azerbaycan) Kars Antlaşması imzalanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak çıkarılabilecek <u>en kapsamlı</u> yargı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sakarya Meydan Muharebesi ile Kurtuluş Savaşı son bulmuştur.

B) Yunanlar Anadolu'dan çekilmiştir.

C) Kazanılan askeri başarılar, beraberinde siyasi başarıları da getirmiştir.

D) Sakarya Zaferi ile birlikte İngilizler Türklere barış teklifinde bulunmuşlardır.

52. Bir milletin var olma mücadelesi verdiği bir sırada belki pek çok devlet adamının gündem maddeleri arasında dahi yer alamayacak olan eğitim meselesi Atatürk için memleketin en önemli meselelerinden biri olarak görülmüş ve böyle bir kongreyi toplamayı başarmıştır. Eğitim tarihimiz açısından önemi çok büyük olan bu kongrenin dünya tarihinde bile eşine rastlamak pek mümkün değildir.

Metinde bahsi geçen konuyla ilgili Atatürk'ün yaptığı çalışma aşağıdaki seçeneklerden hangisinde verilmiştir?

A) Milli Kongre Cemiyeti

B) Sivas Kongresi

C) Maarif Kongresi

D) Erzurum Kongresi

53. Eskişehir, Kütahya ve Afyon gibi Türk şehirleri, Yunan işgal güçleri tarafından ele geçirildikten sonra İsmet İnönü, Genel Kurmay Başkanlığı görevinden alındı. TBMM'nin Kayseri'ye taşınma fikri ortaya çıktı; ancak bu fikir hayata geçirilmedi. Türk ordusu, Sakarya Nehri'nin doğusuna çekildi ve tam anlamı ile yok olmaktan kurtuldu.

Yukarıda Kütahya-Eskişehir Savaşları sonuçları verilmiştir.

Yalnızca bu bilgilere bakıldığında aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Batı Cephesi'nde kaybettiğimiz tek savaştır.

B) Türk ordusunun yenilgisiyle sonuçlanmıştır

C) Askeri komutalarda değişiklik olmuştur.

D) Bazı illerimiz düşman kuvvetlerinin eline geçmiştir.

54. Savaş alanında elde edilen başarıların ulusal ve uluslararası sonuçları vardır. Buna en güzel örnek Sakarya Meydan Muharebesidir. Bu savaşta elde edilen başarı Yunan ordusunun geri çekilmesine yol açarken diğer taraftan Güney Cephesi'nde Fransa ile Ankara Antlaşması'nın imzalanmasını sağlamıştır.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi, yukarıdaki duruma benzer bir durumu ifade etmektedir?

A) Kütahya-Eskişehir Savaşları → Moskova Antlaşması

B) Büyük Taarruz → Sevr Antlaşması

C) Doğu Cephesi → Gümrü Antlaşması

D) Birinci İnönü Savaşı → Kars Antlaşması

55. Mustafa Kemal, Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrasında Türk ordusunun Sakarya Irmağı'nın doğusuna çekilmesi emrini vermiştir.

Mustafa Kemal'in bu kararı almasında;

I. Kurtuluş Savaşı'nı bitirmek
II. Çok fazla kayıp verilmesini engellemek
III. Yunan kuvvetleri ile Türk ordusu arasına doğal bir savunma hattı oluşturmak

maddelerinden hangilerini amaçladığı söylenebilir?

A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

56. Kurtuluş Savaşı'nın Batı Cephesi'nde Yunanlarla savaşılmıştır. I.İnönü, II.İnönü ve Kütahya-Eskişehir Savaşlarını İsmet İnönü yönetmiş ve sadece Kütahya-Eskişehir Savaşları kaybedilmiştir. Batı Cephesi'nde Kütahya–Eskişehir Savaşları'nda alınan yenilgilerden sonra ordunun komutasını Mustafa Kemal devralmıştır. Mustafa Kemal komutasındaki Türk ordusu Sakarya Savaşı ve Büyük Taarruz zaferleri ile Türk yurdunu düşmandan temizlemiştir.

Verilen bilgiye göre;

I. Mustafa Kemal Batı Cephesi'nde savaş kaybetmiştir.
II. Batı Cephesi'nde sadece Yunanlar ile savaşılmıştır.
III. Savaşlarda alınan yenilgi Türk ordusu'nda komuta değişikliğine neden olmuştur.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II
B) Yalnız III
C) II ve III
D) I, II ve III

57. Lozan Barış Konferansı; Türk tarafının egemenlik ve bağımsızlık haklarından taviz vermeyen duruşu, İtilaf Devletlerinin ise antlaşmayı Osmanlı Devleti'ne dayattıkları Sevr koşulları üzerine inşa etme çabaları nedeniyle pek çok kez çıkmaza girerek barış görüşmeleri süreci uzamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi Lozan Barış Antlaşması'nda yaşanan ve sürecin uzamasına neden olan anlaşmazlık konularından biri <u>değildir</u>?

A) Musul sorunu
B) Yabancı okullar
C) Boğazlar
D) Batı sınırı

58. İbrahim Çallı, Atatürk'ün isteği üzerine Etnoğrafya Müzesi'nde bir sergi açar. Bu sergide yer alan "Zeybekler" tablosunu gören Atatürk, Çallı'ya döner ve *"Biz Kurtuluş Savaşı'nda yemeye ekmek bulamıyorduk, senin resmindeki atlar nasıl semirmiş böyle"* diye sorar. Usta ressam malzemelerini alır ve tablosundaki atı bir deri bir kemik haline getirir.

Mustafa Kemal, usta ressama bu eserine ilişkin Millî Mücadele'deki olumsuzluklardan hangi durumla ilgili bir eleştiri getirmiştir?

A) Askeri yetersizlikler
B) Eserin konusu
C) Ekonomik imkânsızlıklar
D) Ressamın yetersizliği

59. "Lozan görüşmelerine giden Türk heyetinin amacı, Misak-ı Millî sınırları içinde bağımsız bir Türk Devleti'nin kurulduğunu İtilaf Devletleri'ne kabul ettirmek ve egemenliğimizi sınırlayan koşulları ortadan kaldırmaktır."

Yukarıda verilen bilgiye göre Lozan Barış Antlaşması'nda alınan kararlardan hangisi Türk heyetinin amaçları ile çelişmektedir?

A) Boğazların yönetiminin, başkanı Türk olan uluslararası bir komisyona bırakılması
B) Yunanistan'ın Türk Devleti'ne Karaağaç'ı savaş tazminatı olarak vermesi
C) Kapitülasyonların kaldırılması
D) Genel Borçlar İdaresi'nin kaldırılması

60. Maraş'ı işgal için gelen Fransız askerleri, şehirdeki Ermeniler tarafından sevinçle karşılandı.Taşkınlık yapmaya başlayan bir grup Ermeni, sokaktan evine gitmekte olan Müslüman bir kadına sataşarak başındaki örtüyü çıkarmak istedi (31 Ekim 1919). Bunu gören Uzunoluk Camii imamı Sütçü İmam duruma müdahale ederek Ermeni eşkıyalardan birini öldürdü. Olayı haber alan Fransız askerleri Sütçü İmam'ı yakalamak üzere harekete geçtiler. Ancak Sütçü İmam onlardan kurtulmayı başardı. Olay, şehirde duyulduğunda büyük bir heyecan ve Fransızlara karşı büyük bir tepki oluşturdu.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Güney Cephesi'nde kimlere karşı savaştığımıza

B) Sütçü İmam Olayı'nın başlama nedenine

C) Sütçü İmam Olayı'nın gerçekleştiği tarihe

D) Sütçü İmam'ın Maraş bölgesinin askeri komutanı olduğuna

61. Kâzım Karabekir Paşa 1882'de İstanbul'da doğdu. 11 yaşında babasını kaybeden Kâzım Karabekir Paşa hem harbiye mektebini hem de harp akademisini birincilikle bitirdi ve "Altın Maarif Madalyası" ile ödüllendirildi. Kendisi de yetim büyüyen Karabekir Paşa, Doğu Anadolu'da ailesini kaybeden binlerce yetim çocuğa babalık yaptı. Onları öz çocukları gibi sahiplendi, onlar için yurtlar ve okullar açtı, onların her birini meslek sahibi yaparak sefaletten kurtardı. Bundan dolayı kendisine "Yetimlerin Babası" unvanı verildi. Millî Mücadele Dönemi'nde Doğu Cephesi komutanı ve Edirne milletvekili olarak görev yaptı. Ermenileri yenilgiye uğratarak onlarla Gümrü Antlaşması'nı imzaladı ve doğu illerini işgalden kurtardı. Millî Mücadele sonrasında Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurucuları arasında yer aldı. Partinin genel başkanlığına getirildi. Ancak kısa bir süre sonra partisi kapatıldı.1946-1948 arası TBMM Başkanlığı görevinde bulundu.

Yukarıda verilen metne göre Kâzım Karabekir ile ilgili hangisinden <u>bahsedilmemiştir</u>?

A) Yaşantısının kişiliğini etkilediğinden

B) Eğitime verdiği önemden

C) Millî Mücadele öncesindeki siyasi hayatından

D) Ermeniler ile Antlaşma imzaladığından

62.

Fransızlar 30 Ekim 1919' da kalabalık bir orduyla Urfa'yı işgal ettiler. Urfa'ya giren Fransız kuvvetlerindeki askerlerin sadece 100 kadarı Fransız'dı. Fransızlar ordularını Suriye'den getirdikleri Ermeniler ile sömürgelerinden getirdikleri askerlerden oluşturmuşlardı.

Fransız işgali karşısında Urfa halkı, Ali Saip Bey öncülüğünde destansı bir direniş gösterdi. Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti kurarak haklarını ve vatanlarını savunmaya geçtiler. Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin kuruluş toplantısına katılanlar, halk arasında "Onikiler" olarak adlandırıldı.

Halkın inançlı direnişi karşısında şehirde tutunamayacaklarını anlayan Fransızlar "Peygamberler Diyarı" olarak bilinen Urfa'yı terk etmek zorunda kaldılar (11 Nisan 1920). TBMM, Urfa halkının haklarını ve vatanlarını korumakta gösterdikleri cesaret ve fedakârlık nedeniyle 22 Haziran 1984'te Urfa'ya "Şanlı" unvanını verdi.

Yukarıdaki bilgilere göre;

I. Sadece Fransız askerlerine karşı savaşılmıştır
II. Urfa'da halk arasında Onikiler olarak adlandırılan vatansever direniş öncüleri vardır
III. Urfa halkının özverisi nedeniyle Urfa'ya TBMM tarafından "Şanlı" unvanı verilmiştir.
IV. Ali Saip Bey öncülüğünde Urfa halkı destansı bir direniş göstermiştir

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II

B) II ve III

C) III ve IV

D) II, III ve IV

63. BMM bir yandan düzenli ordu kurma çalışmalarını yürütürken diğer yandan da çıkardığı Firariler Kanunu'yla asker kaçaklarını önlemeye çalışıyordu. 24-30 Ekim 1920 tarihlerinde Kuvâ-yı Millîye birlikleri tarafından Gediz ve çevresinde bulunan Yunan kuvvetlerine bir taarruz düzenlendi. Ancak bu taarruz başarıya ulaşamadı. Gediz Taarruzu'nda başarısız olması üzerine Ali Fuat Paşa, Batı Cephesi Komutanlığından alındı. BMM Hükûmeti, 9 Kasım 1920'de Batı Cephesi'nin batı ve güney şeklinde iki kısma ayrılmasına karar verdi. İzmit, Ertuğrul, Eskişehir, Kütahya sancaklarını içine alan Batı Cephesi Komutanlığına Albay İsmet (İnönü) Bey getirildi. Afyonkarahisar, Isparta, Burdur, Denizli, Aydın, Menteşe, Antalya, Konya, Silifke, Niğde ve Adana merkez sancağını kapsayan Güney Cephesi Komutanlığına ise Albay Refet (Bele) Bey atandı. Daha sonra Batı Cephesi'ndeki bütün Kuvâ-yı Millîye birlikleri Genelkurmay Başkanlığı'na bağlandı. Bu sırada Eskişehir'e gelen İsmet Bey düzenli ordu kurma çalışmalarını hızlandırdı. 1921 yılı başlarında BMM'ye bağlı düzenli bir ordu kuruldu.

Paragraftaki bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) Gediz Taarruzu'ndaki başarısızlık Ali Fuat Paşa'yı görevinden etmiştir.

B) BMM'nin Firariler Kanunu'nu çıkarması yasama yetkisini kullandığının göstergesidir.

C) Batı Cephesi Komutanlığı iki bölüme ayrılmıştır.

D) Kuvâ-yı Millîye varlığını devam ettirmiştir.

64. İtilaf Devletleri'yle yapılan Londra Konferansı'ndan bir sonuç alınamayınca İngilizlerin desteklediği Yunanlar, I. İnönü Savaşı'ndan hemen sonra 23 Mart 1921'de yeniden saldırıya geçtiler. Yunan saldırısının yeniden başlamasında;

- Sevr Antlaşması'nın TBMM'ye kabul ettirilmek istenmesi
- Londra Konferansı'ndaki barış tekliflerinin TBMM tarafından reddedilmesi
- İngilizlerin, Yunanları yeni saldırı konusunda teşvik etmeleri
- Yunanların I. İnönü yenilgisinin yarattığı eziklikten kurtulmak istemesi
- Türk ordusunun saldırı gücü kazanmasına engel olunmak istenmesi
- Yunanların Türk ordusunun örgütlenmesi ve güçlenmesine zaman tanımadan Eskişehir ile Afyon'u alıp Ankara üzerine yürüyerek TBMM'yi ortadan kaldırma düşüncesi etkili oldu.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

A) I. İnönü Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri barış teklifinde bulunmuşlardır.

B) Yunanlar, İngiltere tarafından desteklenmektedir.

C) II. İnönü Savaşı Türk ordusunun taarruzu ile başlamıştır.

D) Yunanlar Ankara Hükûmeti'ni ortadan kaldırmak istemiştir.

65. Millî marş yazılması konusundaki ilk çalışmaları Maarif Vekili Hamdullah Suphi (Tanrıöver) Bey yaptı. 1920 yılı Ekim ayında millî marş yazılması için 500 lira para ödüllü bir yarışma düzenleneceği gazetelerle halka duyuruldu. Yarışmaya 700'den fazla eserle başvuru yapıldı. Fakat aranan özellikte bir eser bulunamadı. Eserler incelenirken daha önce yazdığı şiirlerle millî duyguları coşkuyla dile getiren Mehmet Akif (Ersoy) Bey'in yarışmaya katılmadığı görüldü. Bu şairin para ödülünü almak istememesi nedeniyle yarışmaya katılmadığı anlaşıldı. Maarif Vekili Hamdullah Suphi Bey, millî duyguları ve heyecanı en iyi yansıtacak şiirin Mehmet Âkif tarafından yazılacağına inanıyordu. Mehmet Akif, para ödülünü almamak şartıyla şiiri yazabileceğini ifade etti. Bunun üzerine Hamdullah Suphi Bey ödülü kaldırdı ve millî marşı yazma görevini ona verdi.

Paragraf dikkate alındığında Mehmet Akif'in bu tavrı aşağıdaki kişilik özelliklerinden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

A) İleri görüşlülüğü

B) Olaylar karşısında ümitsizliğe kapılmaması

C) Vatan ve millet sevgisi

D) Mantıklı ve planlı hareket etmesi

66. II. İnönü Savaşı'nın ulusal ve uluslarası alanda etkileri olmuştur. Bunlardan bazıları şunlardır:

- O güne kadar Yunanistan'ın arkasında olan İngiltere tutumunu değiştirmeye başlamış, hemen akabinde İtilaf Devletleri savaşta tarafsız olduklarına dair bir bildiri yayımlamışlardır.
- Fransa, TBMM Hükûmeti'ni fiilen tanımıştır ve hükümetin temsilcileriyle görüşmeye başlamıştır.
- Kurulması birçok tartışmaya sebep olan düzenli ordu başarısını ve kalitesini kanıtlamış, ülkede bir ordu ve devlet disiplini oluşmuştur.
- Halkın TBMM Hükûmeti ve ordusuna olan güveni artmış, Millî Mücadele ruhu pekişmiştir.
- İtalya, Anadolu'dan kademeli olarak çekilmeye başlamıştır.
- İlk defa batılı olmayan bir millet, sömürgeci Avrupa güçlerine karşı mücadelesinde başarılı olarak diğer sömürge milletlere de bağımsızlık mücadelelerinde ilham kaynağı olmuştur.

II. İnönü Savaşı sonucunda yaşanan gelişmeler incelendiğinde;

I. Batı Cephesi'nin kapanmasını sağlamıştır.
II. İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları yaşanmaya başlamıştır.
III. Yunanistan barış antlaşması istemek zorunda kalmıştır.
IV. Sömürgecilik anlayışı ortadan kalkmıştır.
V. TBMM'nin ulusal ve uluslararası saygınlığı artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II

B) II ve V

C) I, III ve IV

D) I, II ve V

67. "Çocuklarımız ve gençlerimiz yetiştirilirken onlara özellikle varlığı ile, hakkı ile, birliği ile çelişen bütün yabancı unsurlarla mücadele gereği ve millî düşünceleri tam bir imanla her karşı fikre karşılık olarak şiddetle ve özverili olarak savunma zorunluğu aşılanmalıdır. Yeni kuşağın bütün ruhsal kuvvetlerine bu özellik ve yeteneğin verilmesi önemlidir. Sürekli ve müthiş bir savaş şeklinde beliren milletler yaşamının felsefesi, bağımsız ve mutlu kalmak isteyen her millet için bu yüksek özellikleri şiddetle istemektedir." (Mustafa Kemal ATATÜRK)

Mustafa Kemal'in Maarif Kongresi'nde yaptığı konuşmasından alınan bu metne göre aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Bağımsız kalmak isteyen her millet, milli kültürün korunmasına önem vermelidir.

B) Milli değerlerimize zarar verecek her türlü fikirle özverili bir şekilde mücadele edilmelidir.

C) Yabancı unsurların, milli benliğimize müdahalesi önlenmelidir.

D) Yeni nesil, geleneksel yöntemler kullanılarak yetiştirilmelidir.

68. *"…Gerçekten milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakârlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir hevesle bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahlarıyla donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibariyle de geri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakârlığına borçluyuz..."*

Tekâlif-i Milliye Emirleri hakkında, Mustafa Kemal'in söylediklerinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Mili Mücadele'deki başarı bir dizi tesadüf sonucu ortaya çıkmıştır.

B) Türk halkı, kendi çıkarlarını devletin çıkarlarından üstün tutmuştur.

C) Türk halkının topyekûn mücadelesi, Kurtuluş Savaşı'nın kazanılmasında etkili olmuştur.

D) Türk halkı, Tekâlif-i Milliye Emirleri'ne uygun hareket etmemiştir.

69.

Büyük Taarruz'da Türk ve Yunan Ordularının Askerî Varlıkları		
Askerî Varlıklar	**Türk Kuvvetleri**	**Yunan Kuvvetleri**
Subay	8.659	6.564
Er	199.283	218.000
Tüfek	100.352	83.000
Hafif Makineli Tüfek	2.025	3.113
Ağır Makineli Tüfek	839	1.280
Top	340	418
Uçak	3	50

Sadece tablodaki bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Savaşı Türk Ordusu kazanmıştır.

B) Ağır makineli tüfek, top ve uçak sayısında Yunan ordusu daha kuvvetli görünmektedir.

C) Türk ordusu sadece tüfek ve subay varlığı konusunda üstün gözükmektedir.

D) Yunan Ordusu teknolojik araç gereç bakımında daha üstün durumdadır.

70. Batı Cephesi'nde fiilen Yunan ordusuna karşı mücadele edilmişken Türk tarafının elde ettiği başarı sonrası imzalanan Mudanya Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İngiltere'de hükûmet istifa etmiş, yeni kurulan İngiliz hükûmeti Türk tarafı ile iletişime geçme talebinde bulunmuştur.

Verilen bilgilere bakarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı başarı elde edildiği

B) Batı Cephesi'nde elde edilen başarıların çok yönlü sonuçları olduğu

C) Yunan ordusunun mağlubiyetinin İngilizleri olumsuz etkilediği

D) Batı Cephesi'nin tamamlanıp başarıya ulaştığı

71.

Sakaya Nehri'ne yanaşan Yunan ordusu 23 Ağustos 1921'de saldırıyı başlatmıştı. Türk-Yunan çatışmaları 100 kilometre karelik bir cephe üzerinde gerçekleşmekteydi. Asker sayısı, silah ve cephane yönünden üstün durumda olan Yunan kuvvetleri Türk savunma hatlarını yer yer yarmış hatta Ankara-Polatlı yakınlarına kadar gelmişti. Tam bu sırada M. Kemal Nutuk'ta da belirttiği şu emri vermiştir. *"Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır. O satıh bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanıyla sulanmadıkça terk olunamaz."* Böylece mücadele azmi ve direnci artan Türk ordusu karşısında Yunan ordusu içerilere ilerleyemiyordu. Savaş Türk ordusunun lehine dönüyordu.

Yukarıdaki görsel ve bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Savaş Sakarya ili ve çevresinde cereyan etmektedir.

B) Türk savunma hatları 100 kilometrekare boyunca hiç yarılamamıştır.

C) M. Kemal emrini Nutuk'u yazdığında vermiştir.

D) M. Kemal'in emri savaşın seyrini değiştirmiştir.

72. Sevr Antlaşması, Türk milletinin tamamen Avrupalı devletlerin hâkimiyeti altına girmesini gerektiren maddeler içeriyordu. Bu durumla birlikte Türk milletinin toprak bütünlüğü ve ulusal bağımsızlığı için verdiği mücadeleyi, bütün dünyanın fark etmesi ve kabul etmesi zorunlu hale gelmiştir. Misak-ı Millî sınırları ve hedefleri, Lozan Antlaşması'yla neredeyse tamamen gerçekleştirilmiştir. Zamanın şartlarında denge siyaseti izleyen Osmanlı Devleti bazı Avrupalı devletlere kapitülasyon vermiştir. Bu sebepledir ki bu devletler birçok ayrıcalıkla birlikte güçlenerek devletin iç işlerine karışma hakkına sahip olmuşlardır. Lozan Barış Antlaşması ise Türklerin haklı ve şerefli mücadelesinin zaferi niteliğindedir ve bu antlaşma yeni Türk Devleti'nin bağımsızlığının tescillendiği belgedir. Lozan Antlaşması'nın yazılması için yapılacak olan konferans 8 ay kadar sürmüştür. Türk Devletini İsmet Paşa başkanlığındaki heyet temsil etmiştir.

Bu bilgilere göre;

I. Sevr Antlaşması bağımsızlık anlayışıyla örtüşmemektedir.
II. Osmanlı Devleti varlığını sürdürebilmek için Avrupalı devletlere ayrıcalıklar tanımıştır.
III. Lozan Barış Antlaşması Sevr Antlaşması'nın tamamlayıcısı niteliğindedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız II
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

73.

Verilen haritaya göre aşağıdaki bilgilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Batı Cephesi'nde Bursa ve Bilecik illeri bulunmaktadır.

B) Kurtuluş Savaşı'nda üç cephede savaşılmıştır.

C) En uzun süren mücadeleler Batı Cephesi'nde gerçekleşmiştir.

D) Doğu Cephesi Kars ve Ardahan illerini de kapsayan bölgede gerçekleşmiştir.

74. 1917 yılında Rusya'da Bolşevik İhtilali'nin çıkmasından sonra Kafkasya'da yaşanan otorite boşluğu, bölgede bağımsız bir Ermeni devletinin kurulmasına ortam hazırladı. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra İtilaf Devletleri'nin de desteği ile 1918 yılında bağımsız bir Ermeni devleti kuruldu. Bu devlet, Mondros Ateşkes Antlaşması ve Sevr Antlaşması'nın maddelerine dayanarak Doğu Anadolu Bölgesi'ni işgale başladı. Büyük Millet Meclisinin izni ile Doğu Cephesi komutanı Kazım Karabekir Paşa yönetimindeki Türk ordusu, taarruza geçerek Kars, Ardahan ve Batum'u düşman işgalinden kurtardı. Türk ordusunun bu zaferi üzerine barış isteyen Ermenistan İle Gümrü Barış Antlaşması imzalandı. (3 Aralık 1920) Bu anlaşma ile doğu sınırı tespit edildi. Misak-ı Millî'yi tanıyan Ermenistan, Sevr Antlaşması'nın geçersizliğini de kabul etmiş oldu.

Bu bilgiye göre;

I. Doğu Cephesi'nin gelişimi hakkında bilgi verilmiştir.
II. Doğu Cephesi'nde Ruslar'a karşı savaşılmıştır.
III. Doğu Cephesi'nin komutanı Kâzım Karabekir Paşa'dır.
IV. Misak-ı Milli sınırlarına ulaşılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) I ve II
B) I ve III
C) II ve IV
D) III ve IV

75. Maraş ve Urfa'dan çekilmek zorunda kalan Fransızlar, Antep'teki işgallerini sürdürüyorlardı. Bu arada düzenli ordu birlikleri de Batı Cephesi'nde Yunan ordusuna karşı zaferler kazanıyordu.Tüm bunları değerlendiren ve milletimizin boyun eğmez karakterini gören Fransızlar, Anadolu'da daha fazla tutunamayacaklarını anladılar. Sakarya Zaferi'nin kazanılmasından sonra TBMM ile Ankara Antlaşması'nı imzalayarak Antep'i boşalttılar ve Anadolu'yu terk ettiler.

Verilen metne göre aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz?</u>

A) Batı Cephesi'nde kimlere karşı savaştığımıza

B) Güney Cephesi'nin Ankara Antlaşması ile kapandığına

C) Güney Cephesi'nde TBMM'ye bağlı düzenli ordu birliklerinin olduğuna

D) Batı Cephesi'nde elde ettiğimiz zaferlerin Güney Cephesi'ni etkilediğine

76. Aşağıda I. İnönü Savaşı'ndan sonra yaşanan bazı gelişmeler maddeler halinde verilmiştir.

1. Meclis, Teşkilat-ı Esasiye Kanunu adıyla yeni Türk Devleti'nin ilk anayasasını kabul etti.
2. Çerkez Ethem İsyanı tamamen bastırıldı.
3. İtilaf Devletleri savaş sonunda ortaya çıkan yeni durumu görüşmek için Londra Konferansı'nı düzenledi.
4. Afganistan ile dostluk antlaşması imzalandı.
5. Albay İsmet Bey'in rütbesi generalliğe yükseltildi.
6. İstiklâl Marşı mecliste millî marş olarak kabul edildi.
7. Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.
8. İtilaf Devletleri'nin Yunanlara olan güveni sarsıldı.
9. Düzenli orduya ve Büyük Millet Meclisi Hükûmeti'ne olan güven arttı. Askere alma işleri kolaylaştı ve hızlandı.

Verilen bu maddeler ulusal ve uluslararası sonuçlar şeklinde eşleştirildiğinde aşağıdaki seçeneklerden hangisi doğru olur?

A)

Ulusal	1-2-5-6-9
Uluslararası	3-4-7-8

B)

Ulusal	1-3-8-9
Uluslararası	2-4-5-6-7

C)

Ulusal	1-3-4-6-7
Uluslararası	2-5-8-9

D)

Ulusal	2-3-5-9
Uluslararası	1-4-6-7-8

77. İtilaf Devletleri, Londra Konferansı'na TBMM Hükümeti ve Osmanlı Hükümeti'ni birlikte davet ederek bu durumdan faydalanıp Sevr Antlaşması'nı Türk taraflarına kabul ettirmek amacındaydılar. Osmanlı Hükümeti temsilcisi Tevfik Paşa, konferansta söz sırası kendisine geldiğinde "Söz, milletin gerçek temsilcisi TBMM'nindir." diyerek söz hakkını TBMM temsilcisi Bekir Sami Bey'e devretmiştir.

Bu bilgiye göre aşağıda verilen yargılardan hangisine ulaşılamaz?

A) Osmanlı Devleti'nin siyasi varlığı sona ermiştir.

B) TBMM'nin uluslararası alandaki saygınlığı artmıştır.

C) Tevfik Paşa, TBMM'yi Türk milletinin gerçek temsilcisi olarak görmüştür.

D) İtilaf Devletleri'nin Türk hükümetlerini birbirine düşürme planları sonuçsuz kalmıştır.

78.

"Askerlerimiz bugün de aralıksız devam eden düşman taaruzlarını, bir an gerilemeksizin göğüslüyorlar; Yunanlıların ilerlemesine imkân bırakmıyorulardı. Şüphesiz ki ordumuz, bu taarruzlar karşısında ağır zayiat veriyor ama canından aziz bildiği kutsal vatan topraklarını her ne pahasına olursa olsun savunmaktan geri kalmıyordu. En nihayet tükenen, gücü kırılan düşman oldu. İki gündür devam eden taarruzlardan bir başarı elde edemeyeceğini anladı. Artık bu safhada onlar için yapılacak bir şey vardı: Geri çekilmek!"

1. Türk ordusu savunma savaşı yapmıştır.
2. Yunanlar Anadolu'yu tamamen terk etmiştir.
3. Ordumuz önemli kayıplar vermiştir.
4. Türk ordusu bu savaşta başarılı olmuştur.

Yukarıdaki metinden yola çıkarak verilen yargılar doğru-yanlış olarak değerlendirildiğinde eşleştirme tablosu hangi seçenekteki gibi olur?

A)

	Doğru	Yanlış
1	•	
2		•
3	•	
4		•

B)

	Doğru	Yanlış
1	•	
2	•	
3	•	
4		•

C)

	Doğru	Yanlış
1		•
2		•
3	•	
4		•

D)

	Doğru	Yanlış
1	•	
2		•
3	•	
4	•	

79. Eğitim, Mustafa Kemal'in en önem verdiği alanlardan biriydi. Bu nedenle Ankara'da genç Türkiye'nin eğitim politikasını belirlemek, millî ve çağdaş bir eğitim için yapılacak çalışmaları planlamak üzere bir Maarif Kongresi organize edilmişti. Kütahya-Eskişehir Savaşları'nın tüm şiddetiyle sürdüğü günlerde Maarif Kongresi'ni ertelemek isteyenlere Mustafa Kemal karşı çıkmıştır.

Mustafa Kemal'in bu tutumunu aşağıdaki sözlerinden hangisi desteklemiştir?

A) Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır.

B) Cehaletle savaş düşmanla savaştan daha az önemli değildir.

C) Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makûs talihini de yendiniz.

D) Ben size taarruzu değil ölmeyi emrediyorum.

80. Kütahya-Eskişehir Savaşları'nda, Türk ordusunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesi TBMM'de tartışmalara ve seslerin yükselmesine neden oldu. Meclisin Kayseri'ye taşınması gündeme geldi. Meclis, yaptığı görüşmeler sonucunda Mustafa Kemal'in ordunun başına dönme düşüncesini uygun görerek başkomutanlığa atadı. Böylece TBMM'nin tüm yetkileri üç ay süreyle Mustafa Kemal'e devredildi. Başkomutan olan Mustafa Kemal'in ilk işi Tekâlif-i Milliye Emirleri'ni yayımlamak oldu.

Bu metne göre aşağıdaki yargılardan hangisi <u>çıkarılamaz</u>?

A) Savaşın zor şartlarında kararların hızlı alınıp uygulanması amaçlanmıştır.

B) Milli iradenin zarar görmemesi için başkomutanlık yetkileri üç ay süre ile sınırlandırılmıştır.

C) Tek kişinin yönetime hâkim olduğu bir sistem oluşturulmak istenmiştir.

D) Türk halkının fedakârlığına olan inançla ordunun ihtiyaçları karşılanmak istenmiştir.

81. Kütahya-Eskişehir Muharebeleri, 10 Temmuz 1921 ile 24 Temmuz 1921 tarihleri arasında Yunanistan ile Ankara Hükûmeti arasında gerçekleşmiştir. Muharebeyi Ankara Hükûmeti kaybetmiş ve Türk ordusu Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmek zorunda kalmıştır. Kütahya-Eskişehir Muharebeleri, yeni kurulan düzenli ordunun Batı Cephesi'nde kaybettiği tek savaştır. Afyon, Eskişehir ve Kütahya Yunanların eline geçti. Ordunun daha fazla zayiat vermesini istemeyen Mustafa Kemal, orduyu Sakarya Nehri'nin doğusuna kadar çekti. Savaşın kaybedilmesi TBMM'ye olan güveni sarstı, Meclisin Kayseri'ye taşınması ve Kuvay-i Milliye'ye dönülmesi gündeme geldi. Yunan ordusu Sakarya Nehri'ne kadar ilerledi. Durumun ciddiyeti ani kararlar alınmasını gerektirdiği için 5 Ağustos 1921'de "Başkomutanlık Kanunu" çıkarıldı. Meclis, bu kanunla tüm yetkilerini Mustafa Kemal Paşa'ya devretti.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) TBMM'nin tüm yetkilerini Mustafa Kemal'e vermesi ona güvendiğini göstermektedir.

B) Askeri alanda gerçekleşen başarısızlık siyasi durumu da etkilemektedir.

C) Düzenli orduya duyulan güven sarsılmıştır.

D) Mustafa Kemal, Kütahya-Eskişehir Muharebe'lerinden sonra düşmanı yenilgiye uğratmıştır.

82. Cephede kazandığımız zaferlerden sonra, İtilaf Devletleri TBMM'ye ateşkes ve barış antlaşması teklif ettiler. Askeri zaferler beraberinde siyasi zaferler getirdi. Sakarya Zaferi'nden sonra Yunan ordusunu destekleyen sadece İngilizler kaldı. Onların da Yunan ordusuna duyduğu güven tamamen sarsılmıştı. Bu nedenle İtilaf Devletleri, Sakarya Zaferi'nden sonra TBMM'ye yeni bir antlaşma teklifi sundular. Ancak Sevr Antlaşması'nın yumuşatılmış halinden ibaret olan bu teklif TBMM tarafından reddedildi.

Verilen bu bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) TBMM tam bağımsızlığı esas aldığı için İtilaf Devletleri'nin teklifini reddetmiştir.

B) Zaferle beraber İtilaf Devletleri Yunan ordusunu desteklemeyi bırakmıştır.

C) Siyasi başarılar askeri zaferleri takip etmiştir.

D) İtilaf Devletleri'nin ateşkes teklifinde elde ettiğimiz askeri başarılar etkili olmuştur.

83. Sakarya Savaşını kazandıktan sonra, TBMM ile Sovyet Rusya'ya bağlı olan Kafkas Cumhuriyetleri arasında Kars Antlaşması imzalandı.

Bu antlaşmaya göre,

- Batum, Gürcistan'a bırakılacak.
- Nahcivan bölgesine özerklik verilecektir.

Kars Antlaşması'nın verilen maddeleri aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgilidir?

A) Kültürel
B) Mali
C) Siyasi
D) Sosyal

84. Türk tarihinin en kritik anlarından biri yaşanıyordu. Ölüm kalım halini alan savaş, sadece cephede değil cephe gerisinde de bütün şiddetiyle devam ediyordu. Anadolu'da bütün imkânlar seferber edilmiş, herkes vatan için yollara düşmüştü. Kadınından erkeğine, yaşlısından gencine herkes bu savaşın içindeydi. Şair Yahya Kemal o günlerde kalemiyle şöyle dua ediyordu.

Şu kopan fırtına Türk ordusudur yâ Rabbi.
Senin uğrunda ölen ordu budur yâ Rabbi.
Ta ki yükselsin ezanlarla müeyyed namın,
Galip et, çünkü bu son ordusudur İslam'ın.

Yalnızca verilen bilgiler ve şair Yahya Kemal'in dizelerinden hareketle, Sakarya Savaşı hakkında aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

A) Sakarya Savaşı bir ölüm kalım savaşı niteliğindedir.

B) Savaş topyekün mücadele halini almıştır.

C) Cephe gerisindeki halkın seferber olması Türk ordusunu başarıya ulaştırmıştır.

D) Yahya Kemal'in dizeleri Türk ordusunun direniş, azim ve inancını artırıcı niteliktedir.

85. TBMM Hükûmeti'nin bir başka sorunu ise Lozan Barış Konferansı'na gidecek olan Temsil Heyeti'nin kimlerden oluşacağı ve heyetin başkanlığını kimin yapacağıydı. Dönemin askeri ve politik liderlerinden olan Rauf Orbay, Yusuf Kemal Bey, Fethi Okyar ve Kâzım Karabekir'in heyet başkanlığı konusunda isimleri gündeme gelmişti. Meclis tarafından sunulan bu isimler M. Kemal tarafından uygun görülmedi. Aslında daha ilk başlarda Mudanya Görüşmeleri esnasında Türk tarafının haklarını ve şerefini başarıyla savunan İsmet Paşa bu iş için biçilmiş kaftandı. Çünkü İsmet Paşa, Batılı devletlere karşı hiçbir şekilde bir korku veya sığınma mantığında olmadığını Mudanya'da kanıtlamıştı. Mustafa Kemal dönemin önemli isimlerinin de görüşlerini alarak İsmet Paşa'nın heyet başkanı olmasını uygun gördü. Heyet başkanlığının kanuna uygunluğu için Yusuf Kemal Bey'in Dışişleri Bakanlığından istifası sağlanmış ve İsmet Paşa bu bakanlığın başına getirilmiştir.

Verilen parçadan yola çıkarak aşağıda belirtilen sorulardan hangisinin cevabına <u>ulaşılamaz</u>?

A) İsmet Paşa, ilk askeri başarısını hangi savaşta elde etmiştir?

B) İsmet Paşa'nın heyet başkanı seçilmesi için hangi yol izlenmiştir?

C) Heyet başkanlığına hangi isimler önerilmiştir?

D) İsmet Paşa'nın heyet başkanı olmasının sebebi nedir?

86.

Millî Mücadele'nin başarı ile tamamlanmasının ardından yurdun pek çok yerine bu zorlu mücadeleyi anlatan anıtlar inşa edilmiştir. Yukarıdaki fotoğrafta Millî Mücadelemizin meşalesinin yakıldığı şehrimiz olan Samsun'da inşa edilen "Millî Mücadele Anıtı"na ait bir görsel yer almaktadır.

Millî Mücadele Anıtı'nda asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Millî Mücadele'nin düzenli ordular ile kazanıldığına

B) Millî Mücadele'nin topyekûn gerçekleştiğine

C) Düşmanla mücadelenin bölgesel olduğuna

D) Vatan savunmasında iktisadi zorluklara

CEVAP ANAHTARI
(PEKİŞTİRME ETKİNLİKLERİ)

1.

	DOĞU CEPHESİ	GÜNEY CEPHESİ	BATI CEPHESİ
Cephede kimlere karşı savaşılmıştır?	Ermenistan	Fransa ve Ermeniler	Yunanistan
Cephede görev yapan bir komutanın adını yazınız.	Kazım Karabekir	Ali Saip Bey, Şahin Bey	M. Kemal, İsmet İnönü
Cephe hangi antlaşma ile kapanmıştır?	Gümrü	Ankara	Mudanya

2. İngiltere'nin desteği ile kendi bağımsız devletlerini kurma düşüncesi

3.
- İşgalleri protesto eden mitingler düzenlediler.
- Yaşadıkları bölgeleri savunmak için Kuvayi Milliye birliklerini kurdular.
- Milli direniş cemiyetlerini kurdular.

4. Bağımsızlığına düşkünlük, vatanseverlik

5.

	I. İnönü Muharebesi sonrasında yaşanan bazı gelişmeler	Ulusal	Uluslararası
1	Türk halkının BMM'ye olan güveni arttı.	✓	
2	İtilaf Devletleri BMM'yi Londra Konferansı'na davet etti.		✓
3	İstiklâl Marşı kabul edildi.	✓	
4	Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması imzalandı.		✓
5	Teşkilat-ı Esasiye Kanunu hazırlandı.	✓	
6	Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalandı.		✓

6. Anadolu topraklarının yer yer işgal edilmesi
Anadolu topraklarını savunacak bir ordunun olmayışı

7. Askeri disiplinden yoksun, dağınık ve düzensiz olmaları, düşmanı yurttan atacak güçte olmamaları, bir merkezden yönetiliyor olmamaları, ihtiyaçlarını halktan zorla karşılamaya başlamaları

8. Askeri başarılar beraberinde uluslararası alanda siyasi başarılar getirmektedir. Askeri başarısızlıklar ise uluslararası alanda olumsuz gelişmelere zemin hazırlamaktadır.

9. Mustafa Kemal'in eğitime önem verdiğini gösterir.

10. Mustafa Kemal çağdaş ve milli bir eğitim sistemi olmasını istemektedir.

11. Yiyecek, giyecek, askeri teçhizat

12. Bağımsızlığına düşkünlük, fedakarlık, vatanseverlik, cefakarlık, milli birlik ve beraberlik.

13.

Tekâlif-i Milliye Emirleri hakkında Mustafa Kemal'in söyledikleri	Hangi alanlar vurgulanmıştır?	
"...Gerçekten milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakarlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir hevesle bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahları ile donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibari ile değeri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakarlığına borçluyuz..."	Siyasi	
	Ekonomik	
	Askeri	✓
	Diplomatik	
	Sosyal	✓

Ordunun Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesiyle ilgili M. Kemal'in direktifi	Mustafa Kemal'in hangi kişilik özellikleri vurgulanmıştır?	
"...Orduyu, Eskişehir´in kuzey ve güneyinde topladıktan sonra, düşman ordusuyla aramızda büyük bir açıklık bırakmak gerekir ki, orduyu derleyip toparlamak ve güçlendirmek mümkün olabilsin. Bunun için Sakarya Nehri'nin doğusuna kadar çekilmek yerindedir. Düşman hiç durmadan takip ederse, hareket üssünden uzaklaşacak ve yeniden ulaştırma hatları kurmaya mecbur olacak; herhalde beklemediği birçok güçlüklerle karşılaşacak; buna karşılık bizim ordumuz toplu bulunacak ve daha elverişli şartlara sahip olacaktır. Bu şekildeki çekilişimizin en büyük sakıncası, Eskişehir gibi önemli yerlerimizi ve birçok topraklarımızı düşmana bırakmaktan dolayı kamuoyunda doğabilecek manevi sarsıntıdır. Fakat kısa zamanda elde edebileceğimiz başarılı sonuçlarla bu sakıncalar kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Askerliğin gereğini, tereddüt etmeden uygulayalım. Başka türden sakıncalara karşı koyabiliriz..."	Kararlılık	✓
	Ümitsizliğe Yer Vermemek	✓
	Teşkilatçılık	
	İleri Görüşlülük	
	Çok Yönlülük	

14.

5N1K

İtilaf Devletleri TBMM Hükûmeti'ne **NE** önermiştir?	Sevr'i yumuşatarak kabul ettirmek.
Konferans **NASIL** sonuçlanmıştır?	Hiç bir sonuç alınamamıştır.
Konferans **NEDEN** düzenlenmiştir?	I. İnönü Zaferi'nden dolayı
Konferans **NEREDE** düzenlenmiştir?	Londra'da
Konferans **NE ZAMAN** düzenlenmiştir?	21 Şubat - 12 Mart 1921
TBMM adına **KİM** katılmıştır?	Bekir Sami Bey

15.

I. İNÖNÜ SAVAŞI	SAKARYA SAVAŞI
1, 4, 6, 7	2, 3, 5, 8

16. Topyekün savaş.

17.

Gelişme	I. İnönü	II. İnönü	Kütahya - Eskişehir	Sakarya	Büyük Taarruz
Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhasını sona erdirmiştir.					✓
Bu savaştan sonra İtalyanlar Anadolu'dan çekilmeye başladılar.		✓			
Bu savaştan önce Tekâlif-i Milliye Emirleri yayınlanmıştır.			✓		
Kurtuluş Savaşı'nın son savunma savaşıdır.				✓	
Düzenli ordunun ilk yenilgisidir.			✓		
Düzenli ordunun ilk zaferidir.	✓				
Yunan askeri Anadolu'dan tamamen atılmıştır.					✓
Bu savaştan sonra M. Kemal'e TBMM' de muhalefet artmıştır.			✓		
Bu savaşla birlikte "Topyekün Mücadele" fikri benimsenmiştir.				✓	
İtalya Anadolu'dan tamamen çekilmiştir.				✓	
Bu savaştan sonra İtilaf Devletleri TBMM'yi Londra Konferansı'na davet etmişlerdir.	✓				
Bu savaşla birlikte İnönü savaşlarıyla gelen olumlu hava sona ermiştir.			✓		
Bu savaştan sonra M. Kemal, İsmet Paşa'ya "Siz orada yalnızca düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz" telgrafını çekmiştir.		✓			

18.

BATI CEPHESİ MUHAREBELERİ

SAVAŞ	I. İNÖNÜ	II. İNÖNÜ	ESKİŞEHİR - KÜTAHYA	SAKARYA	BÜYÜK TAARRUZ
YIL	1921	1921	1921	1921	1922
STRATEJİ	Savunma	Savunma	Savunma	Savunma	Taarruz
SONUÇ	Kazandık	Kazandık	Kaybettik	Kazandık	Kazandık
KOMUTAN / KOMUTANLAR	İsmet İnönü	İsmet İnönü	İsmet İnönü	Mustafa Kemal	Mustafa Kemal
SÖZ / GELİŞME	Yunanlar Çerkez Ethem İsyanını fırsata çevirmek istedi.	"Siz orada yalnız düşmanı değil, milletin makûs talihini de yendiniz."	Meclis'in Kayseri'ye taşınması kararı alındı fakat uygulanmadı.	"Hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır. O satıh bütün vatandır."	"Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz'dir! İleri!"

19. "Hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır. O satıh bütün vatandır. Vatanın her karış toprağı, vatandaşın kanıyla sulanmadıkça, terk olunamaz."

20.

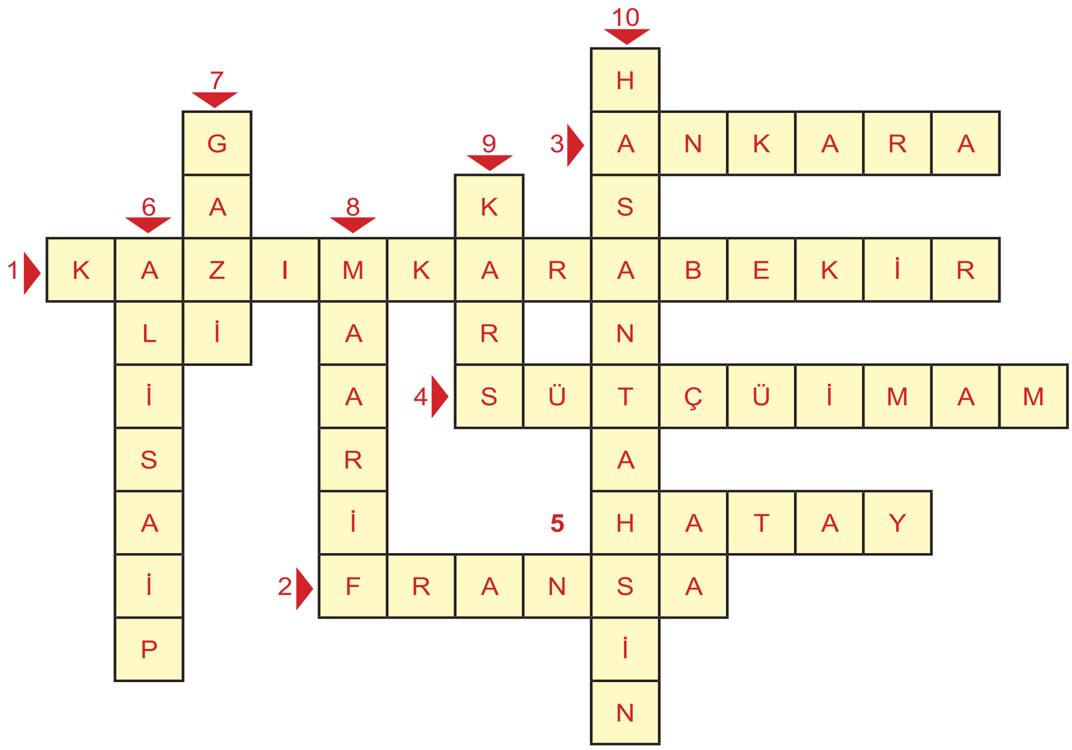
Antlaşma Maddesi	Moskova Antlaşması	Kars Antlaşması	Ankara Antlaşması
Sovyet Rusya, Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunu kabul etmiştir.	✓		
Hatay, Fransız mandası altındaki Suriye'ye bırakılmıştır.			✓
Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan Türkiye'nin tanımadığı bir antlaşmayı tanımayacaktır.		✓	
Batum, Gürcistan'a bırakılacaktır.	✓		
Sovyet Rusya, Misak-ı Millî'yi tanımıştır.	✓		

21.

YARGI	MADDE NUMARALARI
1. Misak-ı Millî kararları ile çelişen maddelerdir.	3, 5, 6
2. İstanbul ve çevresinin güvenliği için tehdit oluşturur.	3, 5
3. Yunanistan'ın yaşanan savaşların sorumlusu olduğunu gösterir.	1
4. Sonuç alınamadığı için çözümü sonraya bırakılmıştır.	2
5. Ege ve Akdeniz kıyılarımızın güvenliğini sağlamak için konulmuştur.	7
6. Türkiye'nin Osmanlı'dan farklı, yeni bir devlet olduğunu ispatlar.	1, 2, 3, 4
7. Ekonomik bağımsızlığımızın sağlandığını gösterir.	9, 10
8. İktisadi alan ile ilgilidir.	9, 10
9. Siyasi alan ile ilgilidir.	1, 2, 3, 4, 6, 8
10. Askeri alanla ilgilidir.	5, 7

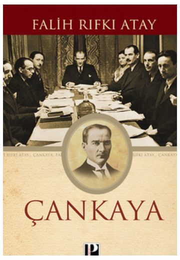
22. Patrikhane merkezinin İstanbul olarak devam etmesi kararlaştırıldı. Patrikhanenin özerk bir yapıda faaliyetlerini yürütecek olması egemen devlet anlayışımıza aykırıdır.

23.

24.

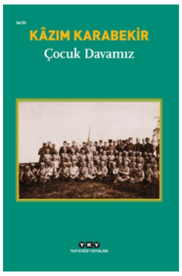
“Çankaya” adlı eserden bir bölüm

“Sadece yüz küsür milyonluk bir bütçe ile dört savaştan çıkan yanmış, yıkılmış, dağılmış, üstelik binlerce göçmen barındırmak zorundaki Türkiye'nin hemen hemen yoktan varoluş hikayesi ve başarısının bir destanıydı bu.”

Hangi tutumlar vurgulanmıştır?	
Fedakarlık	✓
Vatanseverlik	✓
Yılgınlık	
Dayanışma	✓
Duyarsızlık	

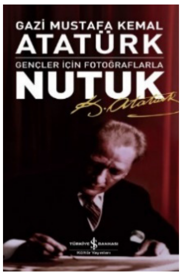
“Çocuk Davamız” adlı eserden bir bölüm

Yoksul ve bakımsız çocukları devlet himayesine alarak memleketin diğer çocukları gibi, muvaffakiyetli hayat mücadelesine kudretli kılacak maddî ve fikrî bir talim ve terbiye ile teçhiz etmek benim öteden beri güttüğüm bir davadır.

Hangi tutumlar vurgulanmıştır?	
Tepkisiz	
Temkinli	
Fedakar	
Yardımsever	✓
Birlik ve beraberlik	

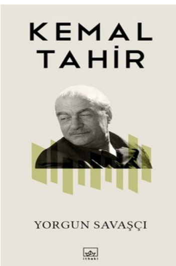
“Nutuk” adlı eserden bir bölüm

Ben Türk'ün imkansızı imkan haline getiren kudretini bütün dünyaya göstermek için Ankara'yı istedim. Bir gün gelecek şu çorak tarlalar yeşil ağaçların çevirdiği villalar arasından uzanan yeşil sahalar, asfaltlar ve binalarla bezenecek. Hem bunu hepimiz göreceğiz, yakında olacak… Ben, yaşayabilmek için mutlaka müstakil bir milletin evladı kalmalıyım. Bu sebeple milli istiklal bence bir hayat meselesidir!

Hangi tutumlar vurgulanmıştır?	
Vatanseverlik	
İdealistlik	✓
Karamsarlık	
Bağımsızlık	✓
Mandacılık	

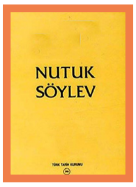
“Yorgun Savaşçı” adlı eserden bir bölüm

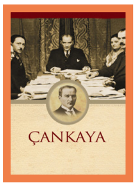
Yunan'ın İzmir sınırından bir adım ileriye atmasına, büyük devletlerin de razılığı yoktur. Eğer biz davranır da, yolunu kesersek, vatanımızı düşman çizmeleriyle çiğnenmekten kurtarırız arkadaşlar! Aldığım raporlar düşmanın çok küçük birliklerle ilerlediğini gösteriyor. Korkarak geliyor. Biz karşı durmadığımız için yürüyor. Aslına bakarsanız teslim olmanın hiçbir faydası yoktur.

Hangi alanlar vurgulanmıştır?	
Hukuki	
Siyasi	
Ekonomik	
Askeri	✓
Sosyal	

25.

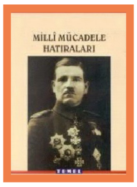
M. Kemal Atatürk

Falih Rıfkı Atay

Halide Edip Adıvar

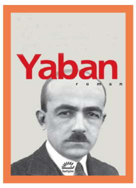
Ali Fuat Cebesoy

Turgut Özakman

Kemal Tahir

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Kâzım Karabekir

26. ANAHTAR SÖZCÜK

K	U	R	T	U	L	U	Ş		Y	O	L	U

27.

Şahin Bey	Emrindeki az sayıdaki Kuvay-i Milliye'ci ile asker sayısı ve teçhizat bakımından kat ve kat üstün Fransız kuvvetlerine ağır kayıplar verdirmiş, Antep'i kahramanca savunmuştur.
Sütçü İmam	Fransız askerlerinin sokakta geçmekte olan bir Türk kadının peçesini açmaya çalıştığını görünce, olaya müdahale edip Fransız askerini öldürerek Maraş'ta kurtuluş mücadelesinin fitilini ateşlemiştir.
Yörük Ali Efe	Aydın yöresinde düşmana karşı tavizsiz duruşu ile efsaneleşen Kuvay-i Milliye'cidir. Aydın yöresinde gerçekleştirdiği ani baskınlarla Yunan kuvvetlerinin ilerlemesini durdurmuş daha sonra emrindeki birlikleriyle beraber düzenli orduya katılmıştır.
Halide Edip Adıvar	Cephede onbaşı rütbesi ile fiilen savaşmış, "Ateşten Gömlek" ve "Türk'ün Ateşle İmtihanı" isimli eserleri yanında pek çok eser kaleme almış olan yazar Milli Mücadele'de sembol haline gelmiş kadın kahramanlardandır.
Kara Mehmet	Hatay'ın Dörtyol ilçesinde vatanını koruma duygusuyla hareket etmiştir. Fransız işgaline karşı attığı kurşun Milli Mücadele'de atılan ilk kurşun olarak kabul edilmektedir.
Hasan Tahsin	15 Mayıs 1919'da İzmir'e çıkartma yapan Yunan Efsun Alayı askerlerine, Kordonboyu mevkisinde ilk kurşunu atarak, İzmir'de milli direnişi başlatan, sembol olmuş bir gazetecidir.
Şerife Bacı	İnebolu limanına getirilen silah ve cephanenin, cepheye taşınması için çetin kış şartlarında mücadele eden kadın kahramanlarımızdandır. Kendisine emanet edilen cephaneleri taşırken 21 yaşında bebeği ile birlikte vatan uğruna donarak şehit olmuştur.
Ali Saip	Osmanlı subaylarından olan kahramanımız, Mondros Ateşkes Antlaşmasından sonra Urfa'da Kuvay-ı Milliye birliklerine katılmış ve Urfa Savunması'nın öncülerinden olmuştur.

28. a) ANKARA b) İSMET c) ÇERKEZ ETHEM d) ALİ FUAT PAŞA
e) RUSYA f) KARS g) İTALYA h) İZMİR
ı) FRANSA i) GÜMRÜ j) SAKARYA k) HASAN TAHSİN
l) REDDİ İLHAK

TÜRK KUMANDANLARI KUMANDA
ETMESİNİ TÜRK ASKERİ ÖLMESİNİ
BİLDİ HARBİ KAZANIŞIMIZIN SIRRI
BUNDAN İBARETTİR

29.

1921

- 6 Ocak — I. İnönü Savaşı
- 20 Ocak — Teşkilat-ı Esasiye'nin Kabulü
- 23 Şubat — Londra Konferansı
- 01 Mart — Afganistan Dostluk Antlaşması
- 12 Mart — İstiklâl Marşı'nın Kabulü
- 16 Mart — Moskova Antlaşması
- 23 Mart — II. İnönü Savaşı
- 10 Temmuz — Kütahya - Eskişehir Savaşları
- 15 Temmuz — Maarif Kongresi
- 5 Ağustos — Başkomutanlık Yasası'nın Kabulü
- 7 Ağustos — Tekâlif-i Milliye Emirleri
- 23 Ağustos — Sakarya Meydan Muharebesi
- 13 Ekim — Kars Antlaşması
- 20 Ekim — Ankara Antlaşması

1922

- 26 Ağustos — Büyük Taarruz
- 30 Ağustos — Başkomutanlık Meydan Muharebesi
- 11 Ekim — Mudanya Ateşkes Antlaşması

1923

- 24 Temmuz — Lozan Barış Antlaşması

CEVAP ANAHTARI (ÇOKTAN SEÇMELİ SORULAR)

30. B
31. C
32. B
33. C
34. B
35. A
36. C
37. D
38. C
39. A
40. C
41. C
42. B
43. B
44. C
45. C
46. D
47. A
48. A
49. D
50. D
51. C
52. C
53. A
54. C
55. C
56. C
57. D
58. C
59. A
60. D
61. C
62. D
63. D
64. C
65. C
66. B
67. D
68. C
69. A
70. D
71. D
72. B
73. C
74. B
75. C
76. A
77. A
78. D
79. B
80. C
81. D
82. B
83. C
84. C
85. A
86. B

meb.gov.tr